

งานวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการทักทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต

โดย

ดร.ศิริพร ปัญญาเมธิกุล

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑ ๑ ส.ค. 25๕๐

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติ
เรื่อง “ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม
และวาทกรรมศึกษา” ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2547
และได้รับการคัดเลือกให้ตีพิมพ์ในหนังสือรวมบทความ
“พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน” โดยสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 คือ บทความวิจัย เรื่อง “รูปแบบการตกทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต” บทความวิจัยนี้ได้รับการคัดเลือกให้ตีพิมพ์ลงในหนังสือรวมบทความเรื่อง “พลวัตของภาษาไทย ปัจจุบัน” ในปี 2549 ซึ่งจัดทำโดยสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 คือ บทคัดย่อของบทความวิจัยเรื่องนี้ ซึ่งได้รับการคัดเลือกให้นำเสนอในการประชุมทางวิชาการระดับชาติเรื่อง “ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคม และวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1” ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2547 ที่จัดขึ้นโดยภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.ศิริพร ปัญญาเมธิกุล

ผู้เขียนบทความวิจัย

ส่วนที่ 1

พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีชีวิตชีวาและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การศึกษาภาษาไทยในปัจจุบันจึงต้องคำนึงถึงพลวัตของภาษา ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาในแง่ของคำ ไวยากรณ์ และสัทวิทยา การศึกษาพลวัตของภาษาไทยปัจจุบันช่วยให้เราเข้าใจภาษาที่เรากำลังใช้ในชีวิตประจำวันได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน

(ฉบับปรับปรุง)

พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน

ISBN 974-9980-06-9

9 789749 980064

CH2
11211 200.000 บาท

พลวัตของภาษาไทยปัจจุบัน

ภาณุวรรณ หงษ์เตาธรรม และ จันทิมา โอทยานนท์ (บก.)

๙๗๔
๙๗๔

ศูนย์วิจัยและพัฒนาภาษาและวัฒนธรรม

ชุดรวมบทความฉบับที่ 29

พลวัต ของภาษาไทยปัจจุบัน

ภาณุวรรณ หงษ์เตาธรรม
จันทิมา โอทยานนท์
(บรรณาธิการ)

บทบรรณาธิการ

ภาษา สังคม ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง
กฤษฎาภรณ์ ทงศ์ดามรภัก และ
จันทิมา เอี่ยมมานนท์

1. มิติของภาษากับไวยากรณ์

- 1.1 วังนปฏิบัติศาสตร์และค่านามประสมไทย
อัญชลี สิงห์น้อย
- 1.2 หน้าทีของอนุพากย์วิเศษณ์บ่งเวลาในสารคดีท่องเที่ยว
สมทรง บุรุษพัฒน์

2. การสื่อสารในสังคม: จากสังคมไทยสู่สังคมโลกและสังคมเสมือน

- 2.1 อันนินทาเกลเหมือนเทน้ำ การตีความจึงลื่นไหล: ใจชาย-หญิง
ม.ล. จรัสวิไล จรูญโรจน์
- 2.2 การตอบรับคำขอโทษของผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน
ในภาษาไทย
ภาสพงศ์ ผิวนพอใช้
- 2.3 การแก้ความเข้าใจผิดในผู้พูดคนไทยและคนอเมริกัน:
มุมมองข้ามภาษาและวัฒนธรรมเชิงวาทปฏิบัติศาสตร์
ปราณี โหมตศิริ
- 2.4 คำเรียกขานในวาทกรรมการเมืองอเมริกัน
รุ่งภัทร เริงพิทยา
- 2.5 รูปแบบการทักทายในท้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต
ศิริพร ปัญญาเมธิกุล

3. ภาษากับสื่อสารสาธารณะ

- 3.1 กลวิธีตอบคำถามของบุคคลสาธารณะกับการรักษาหน้าตนเอง
วรวรรณา เพ็ชรกิจ
- 3.2 ผลาด สว่ย รวย เก่ง: การสร้างคุณค่าเชิงสัญลักษณ์
ผ่านเรื่องเล่าในโฆษณาของนิตยสารผู้หญิงไทย
เทพี จรัสจรวงเกียรติ

4. การขอร้องและความสุภาพ

- 4.1 วังนกรรมการขอร้องกับการแปล
สุจิตลักษณ์ ดีผดุง
- 4.2 ความสุภาพในวังนกรรมการขอร้องในภาษาไทย
ปณันดา เลอเลิศยุติธรรม

รูปแบบการตกทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต

ศิริพร ปัญญาเมธิกุล

คณะ

มหาวิทยาลัย

วิทยาเขต

วิทยาเขต

วิทยาเขต

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์รูปแบบการตกทายในห้องสนทนาของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติว่ามีรูปแบบอะไรบ้าง และมีรูปแบบเหมือนหรือต่างจากการตกทายในชีวิตประจำวันอย่างไร โดยเก็บข้อมูลการตกทายของผู้สนทนาชาวไทยจากโปรแกรมไออาร์ซีและจากห้องสนทนาในเว็บไซต์หรรษา ส่วนการตกทายของผู้สนทนาชาวต่างชาติเก็บข้อมูลจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิว ผลที่ได้คือ การตกทายในห้องสนทนามิใช่เป็นเพียงภาษาที่ใช้ตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เรตกทาย หรือเป็นเพียงระบบสัญญาณในการพูดตามแบบแผนสังคม จึงมิได้มีความหมายใด แต่การตกทายในห้องสนทนายังแฝงความหมายอื่นในการสื่อความ การตกทายในห้องสนทนาจึงมีลักษณะที่แตกต่างไปจากการสนทนาในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการเป็นสื่อสารที่ผ่านสื่อ คือ คอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้สนทนาไม่เห็นหน้ากัน และประกอบกับผู้สนทนาส่วนใหญ่ไม่รู้จักกัน ผู้สนทนาจึงกล้าที่จะเปิดเผยมากกว่าการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้สนทนาในห้องสนทนามิมีความพยายามที่จะทำให้ข้อความที่ใช้ในการตกทายมีความน่าสนใจ และดึงดูดใจผู้สนทนาในห้องสนทนา โดยทั้งผู้สนทนาชาวไทยและชาวต่างชาติใช้รูปแบบการตกทายด้วยการถาม การชักชวน และการแนะนำตัวเอง เพื่อเป็นการสร้างความประทับใจเป็นครั้งแรกในการสนทนา และเป็นเสมือนการนำเสนอตัวเองให้เด่นขึ้นในการสนทนา และจากการวิเคราะห์พบว่าผู้สนทนาชาวไทยและชาวต่างชาติมีลักษณะการตกทายที่ต่างกัน คือ ผู้สนทนาชาว

ต่างชาติจะกล่าวถึงเรื่องเพศ อายุ และสถานภาพทางสังคมมากกว่าผู้สนทนาชาวไทย ซึ่งเหตุผลน่าจะเนื่องมาจากวัฒนธรรมที่ต่างกันของผู้สนทนา

บทนำ

ในแทบทุกสังคม เมื่อบุคคล 2 คน พบปะกันก็มักจะมีการทักทาย ถามไถ่ทุกข์สุขกัน การทักทายเป็นส่วนหนึ่งในกิจวัตรประจำวันของคนทุกคน และเป็นสิ่งที่สืบทอดกันเป็นประเพณี ในสังคมไทย เรามีถ้อยคำในการทักทาย เช่น “สวัสดี”, “เป็นไงบ้าง”, “ไปไหนมา”, “กินข้าวหรือยัง” หรือการทักทายด้วยท่าทาง เช่น การยิ้ม การไหว้ การก้มศีรษะ การโบกมือ เป็นต้น ถ้าในสังคมญี่ปุ่น ชาวญี่ปุ่นก็มีคำทักทายมากมายเช่นเดียวกัน อย่างเช่น “Ohayoo” หมายความว่า “สวัสดีตอนเช้า”, “Konichiwa” หมายความว่า “สวัสดีตอนกลางวัน” และ “Kombanwa” หมายความว่า “สวัสดีตอนเย็น” ซึ่งคล้ายกับสังคมอังกฤษ คือ มีคำว่า “Good morning” หมายความว่า “สวัสดีตอนเช้า” “Good afternoon” หมายความว่า “สวัสดีตอนกลางวัน” และ “Good evening” หมายความว่า “สวัสดีตอนเย็น” การทักทายเหล่านี้ ผู้สนทนาทุกคนสามารถเห็นหน้าของผู้ที่เราทักทาย และสามารถโต้ตอบกันได้ หรือถ้าผู้สนทนาไม่เห็นหน้ากัน ผู้สนทนาที่สามารถโต้ตอบโดยใช้เสียงได้ เช่น การสนทนาผ่านทางโทรศัพท์ ในปัจจุบันมีการสื่อสารเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์มือถือ โทรสาร วิทยุติดตามตัว ซึ่งเป็นการสื่อสารที่ผู้สนทนาไม่สามารถเห็นหน้ากัน การสื่อสารเหล่านี้ ผู้สนทนาอาจรู้จักกัน เคยเห็นหน้ากันมาก่อน หรืออาจไม่เคยเห็นหน้ากัน แต่รู้จักกันเพราะติดต่อธุรกิจกัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นอกจากการสื่อสารเหล่านี้แล้ว ในปัจจุบันยังมีการสื่อสารอีกประเภทหนึ่งที่คนสามารถพูดคุยกันโดยไม่ต้องรู้จักกัน และไม่เคยเห็นหน้าของอีกฝ่ายหนึ่งมาก่อน นั่นก็คือ การติดต่อสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นราวปี 1960 ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีการสร้างขึ้นเพื่อการติดต่อสื่อสารและส่งข้อมูลของทางทหาร ในปี 1970 การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเริ่มถูกนำมาใช้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การศึกษา และทางธุรกิจ หลังจากนั้นการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตก็เริ่มเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในบุคคลทั่วไป

ในประเทศไทยจากการสำรวจของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (National Electronics and Computer Technology Center: NECTEC) หรือเนคเทคพบว่าในปี พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) มีผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตมากถึง 6,970,000 คน (แหล่งที่มาได้จาก <http://iir.ngi.nectec.or.th/internet/user-growth.html>) โดยผู้ใช้งานส่วนใหญ่จะใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการค้นหาข้อมูล อ่านข่าวสาร ส่งจดหมายถึงกัน และการสนทนากับเพื่อน จากการศึกษาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ตพบว่า การสนทนาในห้องสนทนาได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก อาจเป็นเพราะนี่เป็นนิสัยพื้นฐานของคนที่มีต้องการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม รู้จักเพื่อนใหม่ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน การสนทนาในห้องสนทนาจึงเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ห้องสนทนาที่ได้รับความนิยมมากในประเทศไทย ได้แก่ ห้องสนทนาในเว็บไซต์พันทิป เว็บไซต์หรรษา เว็บไซต์ไอซีคิว เว็บไซต์สนุก นอกจากนั้น ยังมีการสนทนาผ่านโปรแกรมไออาร์ซี (IRC) ซึ่งได้รับความนิยมมากเช่นเดียวกัน (กรภัทร์ สุทธิธิดา และธนพล กิ่งสุคนธ์, 2542) การสนทนาในห้องสนทนาจึงเป็นทางเลือกใหม่ของการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว และทำให้เราสามารถรู้จักคนได้มากขึ้น ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยรู้จัก และไม่เคยเห็นหน้ากัน ๆ นั้นมาก่อน จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ พบว่าผู้สนทนาในห้องสนทนามีความเป็นกันเองมาก เสมือนกับว่าผู้สนทนามีความสนิทสนมกันมากหรือรู้จักกันมาก่อน (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2546) และการสนทนาในห้องสนทนามีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการสนทนาในชีวิตประจำวัน คือ ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันในการสนทนา ทุกคนมีอิสระที่จะพูดคุยกับใครที่ตนต้องการก็ได้ ในการสนทนาไม่มีกฎว่าถ้าอีกฝ่ายหนึ่งถาม อีกฝ่ายหนึ่งจำเป็นต้องตอบ เนื่องจากผู้สนทนาไม่เห็นหน้า ไม่รู้จักกัน เพราะฉะนั้น ผู้สนทนาในห้องสนทนาจะทำอะไรให้มิผู้สนทนาด้วยหรือสามารถเข้าไปสนทนากับผู้ที่สนทนาในห้องสนทนาอยู่ก่อนได้ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษามากกว่าผู้สนทนาจะอย่างไรในการทักทายกับคนแปลกหน้า ซึ่งกำลังสนทนาอยู่ในห้องสนทนา ผู้วิจัยจึงเริ่มทำการศึกษาจากการทักทายในข้อความแรกที่คุณคนจะใช้ในการเข้าไปในห้องสนทนาเป็นครั้งแรก เพื่อที่พูดคุยกับเพื่อน ๆ ในห้องสนทนา จากการสังเกตการใช้การทักทายต่าง ๆ ของคนที่เข้าไปในห้องสนทนา ผู้วิจัยได้เห็นรูปแบบการทักทายที่หลากหลาย ซึ่งต่างไปจากการ

ทักทายโดยทั่วไปในชีวิตประจำวันที่จะพูดเพียงว่า “สวัสดีค่ะ (ครับ)”, “หวัดดีค่ะ (ครับ)” หรือ “Hi/Hello” หรือการทักทายโดยถามไถ่ทุกข์สุข แต่สิ่งที่พบในห้องสนทนา ตัวอย่าง เช่น การสนทนาในห้องสนทนาของเว็บไซต์ไอซีคิว ผู้สนทนาที่เป็นชาวต่างชาติทักทายเพื่อนในห้องสนทนาว่า “wanna chat with 14 / f / indonesia private me” หรือ “any 1 want 2 chat??” คนเหล่านี้มิได้พูด “Hi/Hello” แต่คำที่พวกเขาทักทายคนที่อยู่ในห้องสนทนา เป็นเหมือนการนำเสนอตัวเองให้เด่นขึ้น และชักจูงหรือดึงดูดความสนใจของผู้คนที่ได้อ่าน ซึ่งมีความหมายแฝงนอกเหนือจากการทักทายโดยทั่วไป ส่วนในกรณีของคนไทยที่พูดคุยในห้องสนทนาในโปรแกรมไออาร์ซี ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าผู้สนทนาพูดทักทายเพื่อนในห้องว่า “อยากมีแฟนมากเลย เราสวยนะ คุยได้” หรือ “หวัดดีค่ะ มีใครเขียนโฮมเพจบ้างค่ะ” รูปแบบการทักทายเหล่านี้แตกต่างจากการทักทายที่เราใช้กันในชีวิตประจำวัน เป็นการทักทายที่บอกลักษณะบุคลิกของผู้พูด ซึ่งอาจมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนในห้องสนทนาสนใจ ต้องการพูดด้วย การทักทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ตจึงมีความแตกต่างจากการทักทายที่เห็นตัวผู้พูด การทักทายผ่านทางโทรศัพท์ ที่เราสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

จากทั้งหมดที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาว่ารูปแบบการทักทายในห้องสนทนา¹ ของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมีรูปแบบอะไรบ้าง และมีรูปแบบเหมือนหรือต่างจากการทักทายในชีวิตประจำวันอย่างไร ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการทักทายของชาวไทยและชาวต่างชาติ² ซึ่งการทักทายของชาวไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากห้องสนทนาในโปรแกรมไออาร์ซีและจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ทรูชา ส่วนการทักทายของชาวต่างชาติ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิว เหตุผลที่เก็บข้อมูลจากห้องสนทนาเหล่านี้ เนื่องจากห้องสนทนาเหล่านี้เป็นห้องสนทนาที่ได้รับ

¹ ในงานวิจัยนี้ การทักทายในห้องสนทนา หมายถึง ข้อความแรกที่ผู้สนทนาใช้ในการทักทายผู้สนทนาในห้องสนทนา

² ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้คำว่า “ชาวต่างชาติ” โดยไม่บอกเฉพาะเจาะจงว่าเป็นชนชาติอะไร เนื่องจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิวมีผู้สนทนาจากหลายชาติรวมกัน และทุกคนจะใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสนทนา ผู้วิจัยจึงเรียกรวมว่า “ชาวต่างชาติ”

ความนิยมมากจากบุคคลทั่วไปจึงถือได้ว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการเก็บข้อมูล³ ส่วนช่วงเวลาในการเก็บข้อมูลจากห้องสนทนาในโปรแกรมไออาร์ซี ห้องสนทนาในเว็บไซต์ทรูชา และห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิว จะเริ่มจาก 18.00 - 20.00 น. ในวันที่ 14 - 15 สิงหาคม 2546 ดังนั้น ข้อมูลที่ได้ทั้งหมด คือ 12 ชั่วโมง สาเหตุที่ใช้ช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากเป็นเวลาดังเลิกเรียนและหลังเลิกงาน ดังนั้น ประชากรส่วนใหญ่ที่ได้จึงมีทั้งนักเรียน นักศึกษา และคนทำงาน และเหตุผลส่วนหนึ่งที่เก็บข้อมูลจนกระทั่งเวลา 20.00 น. เพราะคนทำงานส่วนใหญ่มักจะเข้ามาในห้องสนทนาหลังเลิกงานจนกระทั่งเวลา 20.00 น. เพื่อเป็นการรอให้การติดขัดทางจราจรลดลงก่อนกลับบ้าน (ศิริพร ปัญญาเมธิกุล, 2546)

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการทักทายในห้องสนทนา

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการทักทายในห้องสนทนา มักจะเป็นการพูดรวมอยู่ในการเปิดการสนทนา⁴ อย่างเช่น การศึกษาของชัชวดี ศรีลัมพ์ (2544) ซึ่งทำการศึกษาการใช้ภาษาในห้องสนทนา โดยพบว่าผู้สนทนาจะเปิดการสนทนาด้วยคำทักทาย โดยใช้คำว่า “หวัดดี (สวัสดี)” เหมือนกับภาษาพูด และผู้สนทนาอาจเปิดการสนทนาโดยใช้การเรียกขาน เช่น “พี่แซว”, “น้องชมพู่” เป็นต้น ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้กล่าวถึงการทักทายในลักษณะอื่น ๆ และไม่ได้กล่าวถึงหน้าที่ของการทักทาย

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาของรินเทลและพิทแทม (Rintel & Pittam, 1997) ซึ่งทำการศึกษาการเปิดการสนทนาในไออาร์ซี โดยพิจารณาควบคู่ไปกับการสนทนาที่เห็นหน้ากันและการสนทนาผ่านทางโทรศัพท์ จากการศึกษาพบ 1) ระบบของโปรแกรมไออาร์ซีจะมีการแจ้งให้ผู้สนทนาในห้องสนทนาทราบทุกครั้งว่ามีผู้สนทนาใหม่เข้ามาในห้องสนทนา เช่น “ahara has joined this channel” 2) การเปิดการ

³ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้สนทนาชาวไทยในโปรแกรมการสนทนาไออาร์ซี ผู้สนทนาชาวไทยในห้องสนทนาในเว็บไซต์ทรูชา และผู้สนทนาชาวต่างชาติในห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิวทุกคนที่ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ดีในการวิจัยครั้งนี้

⁴ เชคกลอฟ (Schegloff, 1968) กล่าวว่าคำทักทายเป็นส่วนหนึ่งในการเปิดการสนทนา

สนทนา ผู้สนทนาสามารถทักทายทุกคนที่อยู่ในห้องสนทนา เช่น “hi everyone” หรือทักทายเป็นรายบุคคลก็ได้ เช่น “hi Angie” และ 3) การเปิดการสนทนา ผู้สนทนาจะใช้ประโยคคำถามและประโยคบอกเล่าในการเปิดการสนทนา ในการศึกษานี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ผู้สนทนาใช้ในการเปิดการสนทนาในห้องสนทนา แต่ไม่ได้อธิบายตัวอย่างดังที่ผู้วิจัยพบในงานวิจัยนี้ เช่น “เราว่าง คุณได้นะ”, “ว่าง”, “เราสวายนะ” ว่าการทักทายเหล่านี้สื่อให้ทราบถึงอะไรในการสนทนา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์การทักทายของผู้สนทนาชาวไทยจากห้องสนทนาในเว็บไซต์หรรษาและโปรแกรมการสนทนาในไออาร์ซี และการทักทายของผู้สนทนาชาวต่างชาติจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ไอซีคิว เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการพิจารณารูปแบบของการทักทาย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ทางวจนกรรมในการพิจารณา กล่าวคือ พิจารณาว่าในการทักทายนั้น ๆ ผู้สนทนาต้องการสื่ออะไร ตัวอย่างเช่น ในการสนทนา ผู้สนทนาต้องการใช้คำถามในการทักทาย เช่น ทักทายว่า “มีใครอยู่บ้าง” หรือการทักทายตามปกติ เช่น “สวัสดี”, “หวัดดี” หรือการทักทายโดยการชักชวน จากข้อมูลรูปแบบบางรูปแบบของการชักชวนจะมีลักษณะเป็นคำถาม แต่ผู้วิจัยพิจารณาว่าเป็นการชักชวน เนื่องจากการพูดนั้นจะไม่ใช่เป็นคำถามอย่างเดียว แต่จะมีลักษณะของการชักชวนให้สนทนากับผู้พูด เช่น ผู้สนทนากล่าวว่า “any 1 want 2 chat??” ผู้กล่าวไม่ได้เพียงต้องการถามว่า “มีใครอยากคุยบ้าง” แต่มีลักษณะของการชักชวนว่า “อยากให้มีคนคุยกับผู้ทักทาย” และจากข้อมูลพบรูปแบบการทักทายทั้งการทักทายที่มีรูปแบบเดียวและหลายรูปแบบรวมกันซึ่งการทักทายที่มีรูปแบบการทักทายแบบเดียวหมายถึง การทักทายที่มีเพียงวจนกรรมเดียว เช่น การทักทายเพียงอย่างเดียว การถามเพียงอย่างเดียว เป็นต้น ส่วนการทักทายที่มีรูปแบบการทักทายหลายรูปแบบหมายถึง การทักทายที่มีวจนกรรมมากกว่าหนึ่งวจนกรรม เช่น การทักทายรวมกับการถาม การทักทายรวมกับการแนะนำตัวเอง การทักทายรวมกับการถามและการแนะนำตัวเอง เป็นต้น

การทักทายที่มีรูปแบบการทักทายแบบเดียว ซึ่งพบทั้งในชาวไทยและชาวต่างชาติ ได้แก่ การทักทาย การถาม การชักชวน และการแนะนำตัวเอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การทักทาย แบ่งเป็นการทักทายแบบกว้าง ๆ กล่าวคือ ผู้สนทนาทักทายทุกคนในห้องสนทนา ตัวอย่างเช่น “หวัดดีครับ”, “ดีค่า ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ”, “สวัสดี”, “สวัสดีครับ”, “หวาดดีครับ”, “หวัดดีd”, “วัดดี”, “หวัดดีเพื่อน ๆ”, “หวัดดีสาว ๆ”, “หวัด.....d.....”, “d.....d.....d.....”, “สวัสดีครับ ท่านพ่อ แม่ พี่ น้อง ที่เคารพทุก ๆ ท่านครับ”, “สวัสดีชาวสโตน” และการทักทายที่ผู้สนทนามีการเจาะจงผู้ที่ต้องการพูดด้วย ตัวอย่างเช่น “สวัสดี แพงพวย”, “หวัดดี มานา”, “d ครับ หงส์”

ส่วนการทักทายของผู้สนทนาชาวต่างชาติพบเช่นเดียวกับการทักทายของชาวไทย คือ มีทั้งการทักทายที่ผู้สนทนาทักทายทุกคนในห้องสนทนา และการทักทายที่ผู้สนทนามีการเจาะจงผู้ที่ต้องการพูดด้วย โดยการเรียกชื่อ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างดังต่อไปนี้

“hi room”

“Hi hi all!”

“hello room”

“HELLO PEOPLE”

“Hey room”

“hi people HELOOOOOO TO YOU”

“hi there”

“hellllllloooooooo”

“HELLO THERE”

“HI LOOBY”

“hey there”

“hi attention”

“h1”

“hey attention:)”

“hiiii”

“Helleelloo”

“hi, everyone”

“hi babes”

“hey everyone”

“Hello @ ^ _ ^ @”

“hiya, everyone”

“how are you all”

“ใครพอมีเวลาว่างคุยกันบ้างไหมเอ่ย”

“ใครบ้านอยู่ลาดพร้าว 94 บ้างครับ”

“ใครบ้านอยู่แถวรังสิตคะ”

“^ _ ^ > อธิ ครายอยู่แถวจตุจักร รัชโยธิน บ้างอะครับ อยากรู้จักจังเลย (ยังไม่มีแฟนด้วยยังดีนะ)”

"h1 dugla how old are you" (dugla

เป็นชื่อของคนที่อยู่ในห้องสนทนานั้น)

“ไม่มีใครอยู่เหรอ”

ในชีวิตประจำวัน เราไม่สามารถเลือกพูดกับใคร เพียงเพราะบ้านของเขาอยู่แถวรังสิต ลาดพร้าว หรือจตุจักร เพราะเราต้องคำนึงถึงมารยาทในสังคม กาลเทศะ สถานภาพของผู้ที่สนทนากับด้วย แต่ในห้องสนทนาทุกคนมีสิทธิ์ที่จะถามอะไรก็ได้ ดังนั้นจากข้อมูลจึงพบประโยคที่ส่วนใหญ่จะถาม โดยเน้นคำว่า “ใคร” ซึ่งผู้สนทนาถามเพื่อให้ได้คนที่ผู้สนทนาต้องการ เพื่อทำให้เกิดความเป็นกลุ่มเดียวกัน เช่นเดียวกับผู้สนทนาชาวต่างชาติ ซึ่งมีการใช้คำว่า “anybody”, “anyone”, “any woman”, “any girls”, “any pretty lady” ขึ้นต้นข้อความ ดังจะเห็นได้ดังนี้

"anybody here know Satay??"

"is there anybody in this chat room from turkey?"

"where's everyone from"

"is there any man whose age is above 30 ?"

"any lady over 30"

"how is everyone?"

"asl every one else"

"JOAN R U SMART (ถามผู้ที่อยู่ในห้องสนทนานั้น)"

"anyone looking for cool sex"

2. การถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวกับผู้ร่วมสนทนาในห้องสนทนา หรืออาจเป็นการถามที่ระบุบุคคลที่มีลักษณะหรือสิ่งที่ผู้พูดต้องการ ซึ่งเราจะไม่ถามคำถาม เช่นนี้กับคนที่เราไม่เคยรู้จักหรือรู้จักกันมาก่อนในชีวิตประจำวัน ตัวอย่างเช่น

"ANY GIRL DO CYBER SEX/any girls"

"any pretty lady there?"

"Any WOMAN around here?"

"anyone want to buy a house in the caribbean that's in trinidad and tobago"

"any real jazz lovers around?"

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้เห็นลักษณะร่วมกันของวัฒนธรรมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ คือ คนส่วนใหญ่ในห้องสนทนา มักจะถามเฉพาะเจาะจงในสิ่งที่ต้องการถามเลย แต่ลักษณะที่ต่างกันของชาวไทยกับชาวต่างชาติ คือ ชาวต่างชาติจะเน้นเรื่องเพศมากกว่าคนไทย ซึ่งเห็นได้จากการใช้คำว่า "cool sex", "cyber sex" และชาวต่างชาติมักจะมีการถามเกี่ยวกับอายุ เช่น "is there any man whose age is above 30?" นอกจากนั้น ชาวต่างชาติมักจะถามว่ามาจากประเทศอะไรเป็นข้อความแรก สาเหตุอาจเนื่องจากในห้องสนทนาไอซีคิวผู้สนทนามาจากหลายประเทศ ผู้สนทนาส่วนใหญ่จึงต้องการทราบก่อนว่าผู้ที่สนทนาด้วยเป็นชาวอะไรหรือมาจากประเทศอะไร ในชีวิตประจำวัน เราไม่สามารถหักทลายกับผู้คน โดยการถามว่าบ้านอยู่แถวไหน อายุเท่าไร หรือจะคุยเฉพาะคนที่ "cool sex" เพราะจะเป็นการไม่สุภาพ ในชีวิตประจำวันการถามส่วนใหญ่ก็มักจะถามว่า "ไปไหนมา", "กินข้าวหรือยัง", "เป็นยังงัยบ้าง" ซึ่งต่างจากการสนทนาในห้องสนทนา สาเหตุที่การสนทนาในห้องสนทนาสามารถกล่าวถามสิ่งเหล่านี้ได้ เนื่องมาจากในห้องสนทนาผู้สนทนาไม่เห็นหน้ากัน ผู้สนทนาสามารถปลอมตัวเป็นคนบุคลิกต่าง ๆ ตามที่อีกฝ่ายคันทาก็ได้ ผู้สนทนาทุกคนสามารถเปิดเผยและถามในสิ่งที่ตนต้องการถามได้ จะเห็นได้ว่าการถามเหล่านี้ทำให้การหักทลายมีแรงดึงดูดใจมากกว่าจะกล่าว "สวัสดี" เท่านั้น และการถามดังกล่าวยังทำให้อีกฝ่ายจินตนาการได้ว่าอีกฝ่ายน่าสนใจที่จะสนทนาด้วย

3. การชักชวน เป็นการพูดชักชวนให้ผู้สนทนาที่อยู่ในห้องสนทนาพูดกับผู้พูด

ตัวอย่างรูปแบบการชักชวนของผู้สนทนาชาวไทย เช่น

"ว่างนะคับ/ว่างครับ"

"ว่าง ๆ คุยกันได้นะคะ"

"ว่างน้ำ ๆ ๆ"

"ว่าง ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ค่ะ"

"ว่างไม่รู้จะคุยกับใครดี"

".....ว่างค่ะ....."

"ว่าง....."

"อยากมีแฟนมากเลย เราสวยนะ คุยได้"

"ว่างครับ"

"อยากมีเพื่อนคุยด้วย"

"คุยกันหน่อยจ๊ะ"

"คุยกับเราหน่อยสิ"

"ผมต้องการคุยกับคนที่เข้าใจและจริงใจ"

"โอ้.. โอ้... คนถูกใจ คุยกันนะ"

".....นั่งรอคนมาทัก....."

ตัวอย่างรูปแบบการชักชวนของผู้สนทนาชาวต่างชาติ เช่น

"any 1 want 2 chat??"

"any 1 want to chat with me???"

"who wants to chat with me??"

"any girl age between 30 - 35 from canada want to chat"

"WHO WOULD LIKE TO CHAT"

"waana chat?"

"anyone wanna chat in arabic?"

"any girls wanna chat?"

"any ladies have clear chat with me???"

"any hot lady for private"

"any hot and sexy males wanna chat???"

"wanna private?"

"Can anyone even see me???"

"wanna chat with sexy⁵ gal here"

"wanna talk with a man 1 to 1"

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าชาวไทยเมื่อต้องการชักชวนให้คนสนทนาด้วยก็มักจะ มีคำว่า "ว่าง" ในการทักทาย เช่น "ว่าง ๆ คุยได้นะคะ", "ว่างครับ" หรืออาจกล่าวว่า "คุยกันหน่อยสิจ๊ะ", "คุยกับเราหน่อยสิ" ส่วนลักษณะเด่นที่ชาวต่างชาติใช้ในการทักทาย คือ จะมีคำว่า "want to chat with me", "wanna chat", "have clear chat with me", "wanna private" กล่าวคือ ชักชวนให้พูดด้วย นอกจากนั้น ยังมีการชักชวน เฉพาะบุคคลที่ต้องสนทนา เช่น ต้องการสนทนากับ "hot lady", "girl age between 30 - 35 from canada", "hot and sexy", "saxy gal" ซึ่งแตกต่างจากชาวไทยที่จะ ไม่มีการเน้นเรื่องเพศมากนัก

การทักทายโดยการชักชวนเช่นนี้จะไปไม่ได้เลยในการสนทนาที่เห็นหน้า กันในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเราไม่สามารถบอกใครได้ว่า "ขณะนี้ เราว่าง คุยกันได้ นะ" หรือไปขอร้องผู้อื่นโดยบอกว่า "คุยกับเราหน่อยสิ" หรือในชาวต่างชาติที่กล่าวว่า "any hot and sexy males wanna chat???" แต่การสนทนาในห้องสนทนา ผู้สนทนาสามารถทักทายเช่นนี้ได้ เนื่องจากจุดมุ่งหมายในการสนทนาในห้องสนทนา คือ การหาเพื่อนคุย และประกอบกับผู้สนทนาไม่รู้จักกันมาก่อน ผู้สนทนาไม่เห็นหน้าซึ่ง กันและกัน ดังนั้น ผู้สนทนาจึงไม่รู้สึกละอายที่จะบอกใคร ๆ ว่า ตนเอง "ว่าง" ต้องการ คนสนทนาด้วย หรือบอกเลยว่าการพูดกับ "hot and sexy males", "hot lady" เป็นต้น

⁵ ตัวสะกดที่ปรากฏในข้อความเป็นการสะกดคำที่ผู้สนทนาใช้จริง มิใช่เกิดจากการพิมพ์ผิดของผู้วิจัย เช่น คำว่า "sexy" ผู้สนทนาพิมพ์เป็น "saxy"

4. การแนะนำตัวเอง ผู้สนทนาจะแนะนำชื่อของตนเอง และจะบอกถึง ลักษณะหรือความน่าสนใจของตนเอง เพื่อให้ผู้สนทนาในห้องสนทนาสนใจ และ อยากสนทนาด้วย

ตัวอย่างรูปแบบการแนะนำตัวเองของผู้สนทนาชาวไทย เช่น

".....ฟางค่ะ" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"หลิค่ะ" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"ชื่อปีเตอร์แพนครับ" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"นี่เป็นครั้งแรกที่เข้ามาเล่นค่ะ ส่วนใหญ่เล่นห้องอื่นค่ะ"

"ตุ้มนะยะหวิ๊ดดี" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"แดงเพ็งมานะ" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"หนึ่งมาใหม่ค่ะ" (แนะนำชื่อตัวเอง)

"มาใหม่ค่ะ"

"ควายแก่ ๆ เพิ่งเข้าห้อง chat"

ตัวอย่างรูปแบบการแนะนำตัวเองของผู้สนทนาชาวต่างชาติ เช่น

"babydoll is here (แนะนำชื่อตัวเอง)"

"FROM HOLLAND MALE"

"1 m from turkey"

"27 m single here"

"im 16 / f / australia"

"18 / f here"

"THIS IS MY FIRST TIME HERE"

"I am new I don't know how to chat lol"

จากข้อมูลพบว่าผู้สนทนาชาวไทยนิยมแนะนำตนเอง โดยการบอกชื่อ เช่น

"ฟางค่ะ", "หลิค่ะ", "ชื่อปีเตอร์แพนครับ", "ตุ้มนะยะ" แต่แตกต่างจากชาวต่างชาติที่

ไม่นิยมบอกชื่อของตนเอง แต่มักจะบอกว่าตนเองอายุเท่าไร เพศอะไร มาจากประเทศอะไร สถานภาพเป็นอย่างไร เช่น "im 16 / f / australia", "27 m single here" ในภาษาไทยการบอกเพศของชาวไทยอาจไม่จำเป็นมากนัก เนื่องจากภาษาไทยมีการใช้คำลงท้ายแสดงเพศ แต่ในภาษาอังกฤษไม่มีคำแสดงเพศของผู้สนทนา ผู้สนทนาส่วนใหญ่จึงมักจะบอกเพศของตนเองเลย และอีกปัจจัยที่ผู้สนทนาชาวต่างชาติแนะนำเพศของตนเองอาจสังเกตได้จากการทักทายที่เป็นการถามที่ผู้สนทนามักสนใจเรื่องเพศ การแนะนำตนเองจึงน่าจะเชื่อมโยงกับการถาม นั่นคือ เป็นเรื่องที่ชาวต่างชาติจะให้ความสนใจ ชาวไทยมิใช่ว่าจะไม่สนใจเรื่องเพศ (เพราะจากการสังเกตผู้สนทนามักจะถามกันภายหลังที่ได้มีการสนทนากันแล้ว) แต่เนื่องจากวัฒนธรรมไทยจะไม่สามารถแสดงออกในเรื่องนี้ได้มาก ถึงแม้ว่าสังคมในห้องสนทนาจะเปิดกว้าง แต่ถ้าผู้ใดให้ความสนใจมาก คนส่วนใหญ่ก็มักจะเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ดีงามนัก ซึ่งอาจมีผลทำให้ไม่มีผู้ใดสนทนาด้วย ส่วนเรื่องของการแนะนำตัวว่ามาจากประเทศใดก็น่าจะเป็นเหตุที่เชื่อมโยงกับการทักทายโดยการถาม ซึ่งผู้สนทนามักจะถามผู้สนทนาในห้องสนทนาว่ามาจากประเทศไหน ในการแนะนำตัวเองผู้สนทนาจึงบอกเลยว่าตนเองมาจากที่ใด ส่วนเรื่องการแนะนำอายุและสถานภาพของชาวต่างชาติ นั้น น่าจะเป็นการดึงดูดให้ผู้สนทนาที่สนใจอายุและสถานภาพดังกล่าวเข้ามาสนทนาด้วย

ในเรื่องของความเหมือนและความต่างจากการทักทายในชีวิตประจำวันนั้น การทักทายในชีวิตประจำวัน เราอาจพูดแนะนำตัวเองในกรณีที่ถูกกล่าวแนะนำตัวในที่ประชุม เช่น "ผม ชื่อ ดิเรธ มาดี มาจากบริษัทดิเนิร์ดครับ" ในห้องสนทนาของชาวไทยพบการแนะนำชื่อของตนเองเช่นเดียวกัน แต่เป็นการบอกชื่อเล่น เพื่อแสดงมิตรภาพและความสนิทสนมกัน ส่วนในห้องสนทนาของชาวต่างชาติจากข้อมูลพบการแนะนำว่าตนเองมาจากประเทศไหน ซึ่งก็มีส่วนคล้ายกับการสนทนาที่เกิดขึ้นในที่ประชุมที่จะแนะนำว่าตนเองมาจากประเทศใด แต่อย่างไรก็ตาม เราจะไม่บอกเพศและอายุ การบอกดังกล่าวคล้ายกับการประกวดนางงาม หรือการประกวดนายแบบ นางแบบ ที่ผู้ประกาศจะประกาศเกี่ยวกับน้ำหนัก ส่วนสูง และอายุของผู้สมัคร การแนะนำตนเองในห้องสนทนาจึงเป็นการแนะนำตัวที่มีรายละเอียดมากกว่าเทียบกับการสนทนาใน

ชีวิตประจำวัน เพื่อที่จะดึงดูดความสนใจแก่ผู้สนทนาคนอื่นได้ นอกจากนั้น การสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้สนทนาเห็นหน้ากัน ผู้สนทนาจึงไม่จำเป็นต้องบอกเพศหรืออายุ เนื่องจากผู้สนทนาสามารถมองเห็น เช่น เราไม่จำเป็นต้องพูดว่า "FROM HOLLAND MALE" เราไม่จำเป็นต้องบอกว่าเราเป็นผู้ชาย เนื่องจากการสนทนาที่เห็นหน้ากัน หรือเราไม่กล่าวทักทายคนที่เราพบในชีวิตประจำวันว่า "ควายแก่ ๆ เพิ่งเข้าห้อง chat" ในห้องสนทนาควายแก่คงเข้ามาสนทนาในห้องสนทนาไม่ได้ แต่ผู้สนทนาใช้คำดังกล่าว เพื่อบอกให้ทราบว่าคุณแก่แล้ว หรือเป็นการพูด เพื่อให้การสนทนาฟังดูสนุก ตลก โดยเปรียบเทียบกับตนเองเป็นควายแก่ การแนะนำตัวในชีวิตประจำวันกับการแนะนำตนเองในห้องสนทนาจึงมีความแตกต่างกันมาก การสนทนาในห้องสนทนา มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาเพื่อนในการสนทนา จึงไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงสถานภาพทางสังคม และกาลเทศะมากนัก การแนะนำตัวเองก่อนจึงมีส่วนสำคัญในการสนทนาในห้องสนทนา ซึ่งผู้สนทนาไม่สามารถมองเห็นอีกฝ่าย การอธิบายถึงตัวเองจะทำให้อีกฝ่ายได้รับทราบข้อมูล และเป็นการเรียกร้องความสนใจอีกวิธีหนึ่ง

การทักทายที่มีหลายรูปแบบรวมกัน

นอกจากการทักทายที่มีรูปแบบเดียวแล้ว ในห้องสนทนาของชาวไทยและชาวต่างชาติยังพบการทักทายที่มีหลายรูปแบบรวมกันซึ่งแบ่งออกเป็นการทักทายรวมกัน 2 ประเภท ได้แก่ การทักทายรวมกับการแนะนำตัวเอง การทักทายรวมกับการถาม การทักทายรวมกับการชักชวน การถามรวมกับการแนะนำตัวเอง ส่วนการทักทายรวมกัน 3 ประเภท ได้แก่ การทักทายรวมกับการถามและการแนะนำตัวเอง การทักทายรวมกับการแนะนำตัวเองและการชักชวน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การทักทาย + การแนะนำตัวเอง เช่น การทักทายว่า "หวัดดีทุก ๆ คน เกย์ครับ" เป็นการทักทายและบอกชื่อเล่นของตนเอง ชื่อที่ผู้สนทนาใช้ในห้องสนทนาอาจจะเป็นชื่อที่ผู้สนทนาตั้งขึ้นเอง เพื่อให้เกิดความน่าสนใจ เพราะผู้สนทนาในห้องสนทนาอาจสงสัยว่าการที่ผู้สนทนาแนะนำตัวเองว่า "เกย์ครับ" อาจหมายความว่าตัวเองเป็นเกย์ หรือชื่อว่า "เกย์" ก็ได้ ตัวอย่างที่น่าสนใจอีกตัวอย่าง คือ "หวัดดีครับ

ชื่อเป๋ครับ น่ารักที่สุดในห้อง siam” ผู้สนทนาหักท่ายโดยกล่าวว่า “หวัดดีครับ” หลังจากนั้น จึงแนะนำตัวเองโดยบอกชื่อก่อน คือ “ชื่อเป๋ครับ” และต่อด้วยการบอกลักษณะของตัวเองว่า “น่ารักที่สุดในห้อง siam” ในชีวิตจริงเราไม่จำเป็นต้องบอกว่า เราน่ารัก สวย หรือหน้าตาดี เพราะผู้สนทนาสามารถมองเห็นซึ่งกันและกัน แต่การสนทนาในห้องสนทนา ผู้สนทนาไม่สามารถมองเห็นกันได้ ผู้สนทนาจึงสามารถจินตนาการให้ตนเองเป็นคนอีกคนที่มีลักษณะแตกต่างจากความเป็นจริงได้ คุณสิทธิสดา (2542) กล่าวว่า การสร้างจินตนาการของผู้สนทนาจะก่อให้เกิดความน่าสนใจและความมีเสน่ห์ดึงดูดใจผู้สนทนาในห้องสนทนาได้ นอกจากนี้ ยังมีตัวอย่างอื่นๆ เช่น

“สวัสดีเราชื่อมလာ” (แนะนำชื่อตัวเอง)

“==> สวัสดีค่ะ -> โสม (แนะนำชื่อตัวเอง) เอง”

“หวัดดีครับมาใหม่ครับ”

“สวัสดีครับเพื่อนใหม่ขอแจมด้วยคน”

ส่วนผู้สนทนาชาวต่างชาติมักจะแนะนำด้วยว่าตนเองมาจากประเทศอะไร ซึ่งแตกต่างจากผู้สนทนาชาวไทย เช่น

“hello from miami, usa”

“Hi, I'm from Guam.”

“Hi < 1 am from Melbourne”

“hello from Austria!”

“hello ladies from Austril chat i prvt?”

2. การหักท่าย + การถาม เช่น “หวัดดีทุกคนสบายดีรึเปล่า”, “สวัสดีจ้า มีใครอยู่บ้างไหม” การหักท่ายในลักษณะนี้ยังพบในการสนทนาในชีวิตประจำวัน แต่ก็มีหักท่ายอีกหลายรูปแบบที่ไม่พบในการสนทนาในชีวิตประจำวัน เช่น “สวัสดีเพื่อน ๆ ใครชอบผู้หญิงด้วยกันเหมือนกับเราบ้าง”, “หวัดดีทุกคนใครอยากให้เราห่มสืบอะไรบ้างมัย” การสนทนาในห้องสนทนาผู้สนทนามีเสรีภาพที่จะพูดสิ่งที่ตนต้องการพูด

อะไรก็ได้ และผู้สนทนาส่วนใหญ่ไม่รู้จักกัน การถามสิ่งที่แปลกใหม่จากการถามที่ผู้สนทนาใช้ในชีวิตจริง จึงสร้างแรงจูงใจในการสนทนาได้เป็นอย่างดี

ส่วนผู้สนทนาชาวต่างชาติมักนิยมถาม “a/s/l” ซึ่งหมายถึง “age/sex/location” และถามเกี่ยวกับเพศ สังเกตได้จากผู้สนทนาจะเจาะจงเพศของผู้สนทนาที่ตนต้องการพูดด้วยว่าเป็น “girl”, “lady” ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ตัวอย่างเช่น

“Hey..... (ชื่อของผู้ที่อยู่ในห้องสนทนานั้น) a/s/l”

“Hello everyone. what's up this morning”

“HELLO ALL THA DEV IS HERE”

“hi an hk girls here?”

“hello ladies! chat?”

3. การหักท่าย + การชักชวน เช่น

“สวัสดีค่ะ ใครว่างคุยกันนะ”

“สวัสดีค่ะ ใครว่างมาคุยกันบ้างนะครับ”

“หวัดดีครับ ว่างมาก มาคุยกันหน่อยสิ”

“ดีค่ะ ว่างค่ะ”

“ดีครับว่างครับ”

“ดีจ้า ว่างจัง”

“ดีจ้า ว่างจ้า”

“สวัสดีครับทุกคนใครว่างยกมือกดมาได้เลย”

“หวัดดีครับ (((((((ว่างมากเลยครับ))))))”

นอกจากการหักท่ายด้วยคำว่า “หวัดดี” แล้ว ผู้สนทนายังบอกสถานภาพในการสนทนาของตนเองด้วยว่า “ว่าง” ดังนั้น ผู้สนทนาในห้องสนทนาทุกคนสามารถเข้ามาสันทนากับตนได้ หรือผู้สนทนาอาจใช้เครื่องหมายวงเล็บ (((())) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แสดงอารมณ์ (emoticon) ว่าผู้สนทนาตะโกนบอกทุกคนว่า “ว่าง” เพื่อเป็นการ

ชักชวนให้สนทนากันได้ ซึ่งการทักทายเช่นนี้เป็นการทักทายที่ต่างจากชีวิตประจำวัน เนื่องจากเราจะไม่กล่าวทักทายและบอกว่าตนเองว่าง ยกเว้นแต่จะมีผู้ถามก่อนว่าว่างหรือไม่ ผู้สนทนาอาจตอบกลับว่า “ว่างหรือไม่ว่าง” ก็ได้ นอกจากนั้น การที่ผู้สนทนาใช้คำว่า “ว่าง” แฝงถึงความหมายที่อยากจะให้คนเข้ามาพูดคุยด้วย ในชีวิตจริงถ้าเราอยากพูดกับใครเราก็สามารถเข้าไปพูดแนะนำตัวเองได้ แต่ในห้องสนทนาผู้สนทนาไม่เห็นซึ่งกันและกัน การเสนอตัวเข้าไปพูดผู้สนทนาอาจได้รับความสนใจหรือไม่ได้รับความสนใจก็ได้ ซึ่งผิดกับการสนทนาในชีวิตจริง ถ้าเราเข้าไปพูดโดยส่วนใหญ่ อีกฝ่ายก็จะโต้ตอบ เพื่อเป็นการรักษามารยาท แต่ในห้องสนทนาการคำนึงถึงมารยาทอาจไม่มากเท่าการสนทนาในชีวิตจริงมากนัก การไม่ได้รับการโต้ตอบจึงเกิดขึ้นบ่อยในห้องสนทนา นอกจากนี้ สาเหตุที่ไม่ได้รับการโต้ตอบอาจเนื่องมาจากการเคลื่อนที่อย่างรวดเร็วของข้อความจึงทำให้ผู้สนทนามองไม่เห็นข้อความของอีกฝ่ายก็เป็นได้

4. การถาม + การแนะนำตัวเอง เช่น “ใครอยากคุยกับวาวา (แนะนำชื่อตัวเอง) บ้าง”, “มีใครว่างคุยกับนานจัง (แนะนำชื่อตัวเอง) บ้างคะ” ผู้สนทนาในห้องสนทนาชาวไทยมักจะถามและแนะนำตัวเองชื่อตนเองในข้อความแรกที่สนทนาในห้องสนทนา เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้สนทนาในห้องสนทนา ส่วนผู้สนทนาชาวต่างชาติมักจะแนะนำว่าตนเองอายุเท่าไร เพศอะไร มาจากประเทศอะไร ซึ่งผิดกับผู้สนทนาชาวไทยที่จะไม่กล่าวเช่นนี้ ตัวอย่างเช่น

“F from Queensland, anyone else from QLD?”

“28 / f / beijing, who want chat?”

“29 / f Tr anyone want to chat”

“asi Jim (แนะนำชื่อตัวเอง)”

นอกจากนี้จากข้อมูลผู้สนทนาชาวต่างชาติยังพบการทักทายที่เป็นการชักชวน + การแนะนำตัวเอง ซึ่งไม่พบในการสนทนาของผู้สนทนาชาวไทย เช่น

⁶ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกาลเทศะในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย

“wanna talk with a man who is almost 30 years old”

“Any 1 who would like to speak to a 23 yr old guy from South Africa???”

“any wanna chat with holland / m”

“wanna chat with 14 / f / indonesia private me”

“Anyone want to chat with 20 yr / female?”

จากการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบรูปแบบการทักทายที่มีมากกว่า 2 รูปแบบร่วมกัน แต่พบในปริมาณที่ไม่มากนัก และพบในการทักทายของชาวไทยเท่านั้น ได้แก่ การทักทาย + การถาม + การแนะนำตัวเอง เช่น “หวัดดีเพื่อนทุกคน ใครว่างบ้าง ถ้าไม่รังเกียจเกย์หนุ่ม” และการทักทาย + การแนะนำตัวเอง + การชักชวน เช่น “หวัดดี โจ (แนะนำชื่อตัวเอง) ว่างครับ”

จากข้อมูลทั้งหมดเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สนทนาชาวต่างชาติมักสนใจในเรื่องของเพศไม่ว่าจะเป็นการถาม การแนะนำตัวเอง หรือการชักชวน ซึ่งต่างจากชาวไทยที่มักจะบอกแต่ว่าตนเองชื่ออะไร น่ารักหรือสวย เหตุผลอาจเนื่องมาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน จะเห็นได้ว่าชาวต่างชาติจะกล้าเปิดเผยในสิ่งเหล่านี้มากกว่าชาวไทย ถึงแม้ว่าในห้องสนทนาจะเป็นสังคมที่เปิดกว้าง ทุกคนมีอิสระที่จะพูดและแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ แต่วัฒนธรรมไทยก็จะไม่พูดเรื่องเพศในที่สาธารณะ จึงทำให้รูปแบบการทักทายของชาวไทยกับชาวต่างชาติมีลักษณะที่แตกต่างกัน

นอกจากรูปแบบการทักทายที่ชาวไทยมีการใช้ที่ต่างจากชาวต่างชาติแล้ว จากข้อมูลยังพบการใช้รูปแบบภาษาที่ต่างกันของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ผู้สนทนาส่วนใหญ่จะพยายามใช้สิ่งที่ปรากฏบนแป้นพิมพ์คอมพิวเตอร์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ตัวเลข เครื่องหมายต่าง ๆ เนื่องจากการสนทนาในห้องสนทนาผู้สนทนาสามารถสื่อสารผ่านได้เพียงข้อความเท่านั้น ผู้สนทนาไม่สามารถแสดงท่าทางและความรู้สึกต่าง ๆ ได้ ผู้สนทนาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างทดแทนโดยการใช้ตัวอักษร ตัวเลข เครื่องหมายต่าง ๆ และผู้สนทนายังมีความพยายามที่จะใช้คำย่อหรือการเขียนให้สั้น เพื่อย่นระยะเวลาในการพิมพ์ เนื่องจากการสนทนาในห้อง

สนทนาจะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และหน้าจอก็ปรากฏจะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ถ้ามีผู้สนทนาในห้องสนทนาเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผู้สนทนามีความจำเป็นที่จะต้องพิมพ์ให้เร็ว เพื่อสะดวกในการโต้ตอบ จากข้อมูลพบรูปภาษาที่ชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมใช้ดังนี้

รูปภาษาที่พบในการทักทายของชาวไทย ได้แก่

1. การซ้ำคำโดยใช้ไม่ยั้ง เช่น “ดีครับ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ” เพื่อเป็นการเน้นหรือเรียกร้องความสนใจจากผู้สนทนาอีกฝ่าย เนื่องจากผู้สนทนาในห้องสนทนาเป็นจำนวนมาก และหน้าจอการสนทนาจึงดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ผู้สนทนาจึงพยายามสร้างความน่าสนใจให้กับข้อความของตนเอง

2. การตัดคำให้สั้นลง เพื่อสะดวกในพิมพ์ เช่น “สวัสดี” ตัดคำเป็น “ดี” ดังที่กล่าวไว้แล้วว่าการสนทนาในห้องสนทนาจะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว การย่อหรือตัดคำจึงช่วยในการพิมพ์และทำให้ผู้สนทนาสามารถโต้ตอบได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ผู้สนทนายังมีการพิมพ์ข้อความเลียนแบบเสียงพูดในชีวิตจริง เช่น การลากเสียงให้ยาวขึ้น ในคำว่า “หวัดดี” เป็น “หวาดดี” เพื่อให้การสนทนาเหมือนกับการสนทนาในชีวิตจริงให้มากที่สุด

3. การใช้ตัวอักษรในภาษาอังกฤษ แทนเสียงในภาษาไทย เช่น คำว่า “หวัดดี” ใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ “d” หรือ “de” แทนคำว่า “ดี” ในภาษาไทย

4. การใช้ภาษาอังกฤษในการทักทายของชาวไทย เช่น “hello/hi”, “this is Bangkok”, “Wanna say hi to all of you na” ผู้สนทนาใช้การทักทายประเภทนี้เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้สนทนาทุกคนในห้องสนทนา ซึ่งสนทนาโดยใช้ภาษาไทย การทักทายเป็นภาษาอังกฤษจะทำให้ข้อความของผู้สนทนานั้นดูเด่นขึ้นในท่ามกลางภาษาไทย อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างประเภทนี้ไม่ได้พบมากนักในห้องสนทนาไทย ผู้ที่ทักทายด้วยภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่เป็นคนไทย หลังจากที่ทักทายเป็นภาษาอังกฤษในตอนต้น ข้อความต่อไปก็มักจะกลับมาเป็นภาษาไทยเหมือนเดิม อาจเนื่องมาจาก

ผู้สนทนาใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง หรือมีความลำบากที่จะต้องกดปุ่มบนแป้นพิมพ์ เพื่อเปลี่ยนเป็นภาษาไทยในบางคำที่นึกไม่ออกดังนั้นส่วนใหญ่จึงพบแค่ข้อความแรกเท่านั้น

5. การใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ร่วมกับการทักทาย เนื่องจากผู้สนทนาในห้องสนทนาไม่สามารถเห็นท่าทาง อารมณ์ หรือความรู้สึกของอีกฝ่ายได้เหมือนกับการสนทนาในชีวิตประจำวัน ผู้สนทนาจึงทดแทน โดยการใช้ตัวอักษรที่มีอยู่บนแป้นพิมพ์คอมพิวเตอร์ ช่วยในการถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ เช่น ^__^ แทนการยิ้ม หรือการใช้เลข 5 แทนการหัวเราะ

รูปภาษาที่พบในการทักทายของชาวต่างชาติ ได้แก่

1. การใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ในการทักทาย เช่น “HELLO THERE” หรือ “GOOD MORNING ALL” เพื่อเป็นการเน้นข้อความ และทำให้ข้อความเด่นชัดขึ้น

2. การซ้ำตัวอักษร เช่น “hiiii” หรือ “helooooo” การซ้ำตัวอักษรก็คล้ายกับภาษาไทยที่จะมีการซ้ำทั้งสระและพยัญชนะ เมื่อผู้สนทนาต้องการเรียกร้องความสนใจ หรือทำให้ข้อความเป็นที่น่าสังเกตยิ่งขึ้น

3. การใช้อักษรย่อ เช่น ผู้สนทนาทักทายว่า “hi an hk girls here?” “hk” มาจาก “Hong Kong” หรือผู้สนทนาทักทายว่า “18 / f here” “f” มาจาก “female” หรือผู้สนทนาทักทายว่า “asl Jim” “a/s/l” มาจาก “age/sex/location” อักษรย่อที่ผู้สนทนาใช้เกิดขึ้น เพื่อความสะดวกและประหยัดเวลาในการพิมพ์ นอกจากนั้น ผู้สนทนายังมีการพิมพ์ “R” หรือ “r” แทนคำว่า “are” และ “U” หรือ “u” แทนคำว่า “you” ในตัวอย่าง “JOAN R U SMART” และผู้สนทนายังมีการใช้ตัวเลขแทนคำ เช่น “1” แทน “one” และ “2” แทน “to” เป็นต้น เนื่องจากออกเสียงเหมือนกัน ทั้งยังทำให้สามารถพิมพ์ได้รวดเร็วขึ้น

4. การใช้ตัวอักษรพิมพ์เล็กขึ้นต้นประโยค เช่น “is there any man whose age is above 30?” หรือ “wanna chat?” เนื่องจากผู้สนทนาไม่ต้องการเสียเวลาใน

การพิมพ์โต้ตอบ กล่าวคือ ผู้สนทนาไม่ต้องการเสียเวลาคดปุมยก (shift) เพื่อเปลี่ยนตัวอักษรให้เป็นตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ เมื่อขึ้นต้นประโยค ดังนั้น ผู้สนทนาจึงพิมพ์ทุกตัวอักษรด้วยตัวอักษรพิมพ์เล็ก

5. การใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ร่วมกับการทักทาย เช่น @^ _ ^@ แทนการยิ้มแก้มปริ เพื่อใช้ในการแสดงอารมณ์ ความรู้สึก

สรุปและอภิปรายผล

รูปแบบการทักทายที่ผู้สนทนาใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวันก็ยังคงปรากฏในการสนทนาในห้องสนทนา เช่น “สวัสดี”, “หวัดดี”, “hi”, “hello” เป็นต้น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการทักทายในห้องสนทนาของทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติก็มีลักษณะที่แตกต่างออกไปจากการทักทายในชีวิตประจำวัน คือ มีการถาม เช่น “ใครบ้านอยู่ลาดพร้าว 94 บ้างครับ”, “any lady over 30” การชักชวน เช่น “ว่าง ๆ ๆ ๆ ค่ะ”, “wanna chat with sexy gal here” การแนะนำตัวเอง เช่น “หนิงมาใหม่ค่ะ”, “I am new I don't know how to chat lol” ซึ่งเป็นการทักทายที่แตกต่างจากการสนทนาในชีวิตประจำวันเพราะผู้สนทนาไม่สามารถเลือกสนทนาเฉพาะกับผู้หญิงที่อายุมากกว่า 30 ปี หรือบอกกับทุกคนว่าว่างคุยกับเราได้ไหม เราไม่สามารถทักทายกับคนแปลกหน้า โดยบอกว่าเราหน้าตาเป็นอย่างไร หรือต้องการพูดกับคนที่รู้ใจ ในชีวิตจริงการทักทายต้องคำนึงถึงปัจจัยทางสังคมมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของอายุ เพศ กาลเทศะ แต่การสนทนาในห้องสนทนาปัจจัยทางสังคมเหล่านี้แทบจะไม่มีผลจำเป็นเลย เนื่องจากผู้สนทนาในห้องสนทนาไม่เห็นหน้ากัน การจะทราบว่าคุณสนทนาแต่ละคนมีอายุเท่าไรก็เป็นไปไม่ได้ ผู้สนทนาจะทราบอายุของผู้สนทนาอีกฝ่ายได้ก็ต่อเมื่อมีการสนทนากันแล้ว ซึ่งผู้สนทนาย่อมจะไม่บอกความจริงก็ได้ นอกจากนั้น ทุกคนในห้องสนทนามีสิทธิเท่าเทียมกัน ทุกคนสามารถทักทายผู้ที่สนทนาในห้องสนทนาคนใดก็ได้ โดยใช้คำทักทายที่ตนต้องการได้อย่างอิสระ ผู้สนทนาจึงมีความจำเป็นต้องหารูปแบบการทักทายที่น่าสนใจ เพื่อให้ได้คู่สนทนา จากการศึกษาพบว่าไม่ว่าจะเป็นชาวไทยหรือชาวต่างชาติการเลือกใช้รูปแบบการทักทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจาก

จุดมุ่งหมายคล้าย ๆ กัน คือ ความต้องการให้เพื่อนในห้องสนทนาสนใจ ผู้สนทนาต้องการนำเสนอตนเองเข้าไปในการสนทนา ผู้สนทนาต้องการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ที่ได้อ่าน และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้สนทนาต้องการให้มีคนพูดคุยด้วย แต่ละคนจึงจำเป็นที่จะต้องคิดรูปแบบการทักทายที่ไม่ซ้ำซาก การทักทายจึงมิใช่เป็นเพียงภาษาที่ใช้สืบทอดมานาน จนมิได้มีความหมายใด (Firth อ้างใน Laver, 1981: 289) แต่แฝงไว้ด้วยเจตนาอื่น คือ เพื่อหาคู่สนทนา

อย่างไรก็ดี รูปแบบการทักทายในการแสดงออกของชาวไทยและชาวต่างชาติก็มีความแตกต่างกันเนื่องจากวัฒนธรรมต่างกัน ดังที่เจตนา นาควัชร ได้กล่าวไว้คือ ต่างภาษา ต่างวัฒนธรรม ชาวต่างชาติจะมีการพูดถึงเรื่องเพศ อย่างเช่น การพูดว่า “any girls from to TORONTO”, “any hot and sexy males wanna chat??”, “any hot lady for private” คำว่า “girls”, “hot and sexy males” และ “hot lady” แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระในการที่ผู้พูดสามารถแสดงความรู้สึกของตนเองว่าต้องการพูดกับผู้ชายหรือผู้หญิง ในขณะที่ชาวไทยไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิงก็ไม่ได้แสดงออกเช่นนั้น ส่วนใหญ่ก็จะใช้แค่คำว่า “ไม่มีแฟน” หรือ “อยากมีแฟน” แล้วใช้คำลงท้ายหรือคำสรรพนาม เพื่อบอกว่าตนเองเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ในภาษาไทยมีคำลงท้ายและคำสรรพนามที่สามารถทราบถึงเพศของผู้พูดได้ จึงเป็นที่สังเกตได้ง่ายว่าบุคคลที่เข้ามาทักทายนั้นเป็นเพศใด⁷ ซึ่งต่างจากภาษาอังกฤษที่ไม่มีคำลงท้ายแสดงเพศของผู้พูด จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ชาวต่างชาติบอกเลยว่าการพูดกับเพศใดในทันทีที่ทักทาย

รูปแบบต่าง ๆ ที่ได้จากการใช้คำทักทายของชาวไทยและชาวต่างชาติทำให้เห็นว่าการทักทายที่ใช้ในการสนทนาในห้องสนทนานั้น แตกต่างจากการทักทายที่เห็นหน้ากันอย่างสิ้นเชิง เพราะตามที่เฟิร์ธได้กล่าวไว้ว่าการทักทายเป็นเพียงใช้ภาษา เพื่อแสดงความสุภาพ เป็นการปฏิบัติที่สืบทอดกันมา จึงมิได้สื่อความหมายใด แต่การ

⁷ อย่างไรก็ดี การสนทนาในห้องสนทนายังมีการปลอมตัวเป็นเพศตรงกันข้ามด้วย ฉะนั้น การพิจารณาเรื่องเพศจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

ทักทายที่เกิดขึ้นในห้องสนทนาของชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นการทักทายที่มีความหมายแฝงไว้ คือ การทักทายนั้น อาจเป็นการถาม การชักชวน การแนะนำตัวเอง เป็นต้น เพื่อเป็นการดึงดูดผู้ที่อยู่ในห้องสนทนาให้พูดคุยด้วย โดยผู้สนทนาจะมีการใช้รูปภาษาที่หลากหลายร่วมด้วย เช่น การใช้สัญลักษณ์แสดงอารมณ์ การใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษแทนเสียงในภาษาไทย การซ้ำคำโดยใช้ไ้ม้มก การตัดคำ การซ้ำสระหรือพยัญชนะ เป็นต้น นอกจากนั้น จากผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าต่างภาษา ต่างวัฒนธรรมด้วย จึงกล่าวได้ว่าการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตเป็นอีกการสื่อสารหนึ่งที่น่าสนใจและน่าติดตามในเรื่องของการใช้ภาษาเป็นอย่างมากกว่าจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเป็นเช่นไร

เอกสารอ้างอิง

- กรภัทร์ สุทธิธำรา และดนุพล กิ่งสุคนธ์. 2542. *Chat: Pirch, mIRC, Comic Chat, Web Chat, Webboard*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- เจตนา นาควัชร. 2537. "ประสบการณ์ทางภาษา," ใน *จากความคิดสู่ความอ่านผ่านภาษา*. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ จัดโดยโครงการพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อระบบการจัดเก็บและสืบค้นสารนิเทศ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ วันที่ 21 - 23 พฤศจิกายน ณ ห้องประชุมกองหอสมุดแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ชัชวดี ศรีลัมพ์. 2544. "การใช้ภาษาใน "ห้องสนทนา"," ใน *วารสารศิลปศาสตร์* 1 (1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร ปัญญาเมธิกุล. 2546. ความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ในห้องสนทนาไทย: การส่งผลต่อกันระหว่างเชื่อมโยงความ การมอบผลัด และความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนา. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนิสา ทดลา. 2542. รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Laver, John. 1981. "Linguistic Routines and Politeness in Greeting and Parting," in *Conversational Routine*. Berlin: Mouton.
- Rintel, E.S., & Pittam, J. 1997. "Strangers in a strange land: Interaction Management on Internet Relay Chat," in *Human Communication Research* 23: 507-534.
- Schegloff, Emanuel A. 1968. "Sequencing in Conversational Openings," in *American Anthropologist* 70: 1075-1095.

ส่วนที่ 2

บทคัดย่อ

การประชุมทางวิชาการระดับชาติ

ภาษา สังคม และการสื่อสาร : ใจนักฎิบัติศาสตร์

ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
29-30 กรกฎาคม 2547

จัดโดยภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำจากคณะกรรมการจัดประชุม

ในหนังสือเรื่อง Marxism and Literature เรย์มอนด์ วิลเลียมส์ กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า “นิยามของภาษาไม่ว่าจะระบุไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ก็ตาม ก็คือนิยามของมนุษย์ในโลก” มนุษย์ไม่สามารถอยู่รอดได้โดยไม่มีภาษา ภาษาเป็นสิ่งที่หล่อหลอมมนุษย์ไว้ด้วยกันให้เป็นสังคม และเป็นเครื่องมือสำคัญที่สานสัมพันธ์ภาพระหว่างตนกับผู้อื่น มนุษย์ใช้ภาษาเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ เล่าเรื่องราว แก้ปัญหา สื่ออารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนความขัดแย้งต่าง ๆ ขณะเดียวกันมนุษย์ก็อาจถูกครอบงำ หรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของภาษาในสังคมนั้นไม่ลักษณะใดก็ลักษณะหนึ่งเช่นเดียวกัน ภาษา สังคม และการสื่อสาร จึงผูกโยงร้อยรัดเป็นเรื่องเดียวกัน เรื่องที่สัมพันธ์กับเจตนา อุดมการณ์ อำนาจ อัตลักษณ์ และสิ่งที่หล่อหลอมความเป็นมนุษย์ วัฒนธรรมและสืบสร้างเป็นพลวัตแห่งสังคมที่เคลื่อนไหวอย่างไม่สิ้นสุด

ด้วยตระหนักเห็นความสำคัญและบทบาทของภาษาดังกล่าวข้างต้น คณะผู้ดำเนินงานจัดประชุมซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์และภาษาไทย ร่วมกับนิสิตบัณฑิตศึกษาภาควิชาภาษาศาสตร์ จึงได้จัดประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง “ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1” ระหว่างวันที่ 29-30 กรกฎาคม 2547 ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบหนึ่งที่ได้จัดขึ้นในการประชุมครั้งนี้ ก็คือการประชาสัมพันธ์ให้มีการเสนอบทความจากนักวิชาการไทยทั่วประเทศ ทำให้ได้บทความที่หลากหลายจากสถาบันต่างๆ ของไทย ทั้งจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะผู้จัดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประชุมครั้งนี้จะช่วยจุดประกายให้เกิดงานวิจัยใหม่ ๆ ด้านภาษา สังคม และการสื่อสาร ทั้งจากมุมมองของศาสตร์ และมุมมองข้ามศาสตร์ อีกทั้งยังส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างนักวิจัยและนักวิชาการจากสถาบันต่าง ๆ อีกด้วย

ในการประชุมครั้งนี้ได้รับเกียรติจากวิทยากรรับเชิญ 5 ท่านที่ได้บุกเบิกงานวิจัยเกี่ยวกับภาษา สังคม และการสื่อสารทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มาเสนอบทความพิเศษ วิทยากรรับเชิญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. ไมเคิล เฮิร์ชเฟลด์ ศาสตราจารย์ ดร. สมทรง บุรุษพัฒน์ ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวดี ศรีลัมพ์ บทความของท่านเหล่านี้มีตั้งแต่เรื่องอุดมการณ์ทางภาษาในการทำวิจัยภาคสนาม ความสัมพันธ์ระหว่างวัจนปฏิบัติศาสตร์กับสังคมที่เกี่ยวโยงกับการเมือง หน้าที่ของรูปร่างบอกเวลาในสารคดีท่องเที่ยว ทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคม ไปจนถึงลักษณะการใช้ภาษาในอินเทอร์เน็ต

นอกจากบทความพิเศษจากวิทยากรรับเชิญแล้ว ยังมีบทความที่จะนำเสนอในที่ประชุมอีก 29 บทความ บทความเหล่านี้เกี่ยวข้องกับมิติต่าง ๆ ของภาษา สังคม และการสื่อสาร เป็นการมองภาษาทั้งจากมุมมองของปัจเจกบุคคลผู้ใช้ภาษาและสถาบันที่เขาเป็นสมาชิก บ้างก็เกี่ยวกับรูปแบบและการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะกิจ บ้างก็ให้ความสำคัญกับกลวิธีการใช้ภาษาและหน้าที่ของภาษาที่แสดงการเชื่อมโยงความที่เรียกว่า วจนะ หรือปริจเฉท หรือสัมพันธสาร และบ้างก็เกี่ยวกับการใช้ภาษาในฐานะที่เป็นวาทกรรมสาธารณะ

บทความทั้งหลายเหล่านี้ทำให้เห็นมุมมองที่หลากหลายของการศึกษาภาษาที่เลื่อนไหลไปในมิติต่าง ๆ ตั้งแต่ในระดับลักษณะและไวยากรณ์ของภาษาเอง ไปจนถึงการมองภาษาจากมุมที่สัมพันธ์กับผู้ใช้ภาษาและบริบททางสังคม ภาษากับการเปลี่ยนแปลงและความหลากหลายในชุมชน ภาษาในเชิงวิพากษ์ ไปจนถึงการศึกษาภาษาที่สัมพันธ์กับทฤษฎีทางสังคม อันเป็นการเปิดโลกการศึกษาภาษาในลักษณะข้ามศาสตร์มากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี มิติที่หลากหลายและบางมิติที่ทับซ้อนกันของภาษาและการศึกษาภาษา ได้แสดงผลออกมาผ่านรูปภาษาที่ใช้ คำที่ถูกสื่อออกมาต่างกันย่อมแสดงให้เห็นวิธีการคิดและการปฏิบัติที่ผู้ใช้ภาษาเรียนรู้และถูกหล่อหลอมขึ้นมาแตกต่างกันด้วย ในการประชุมครั้งนี้ สิ่งที่น่าทึ่งอย่างน้อยที่สุดที่พบในบทคัดย่อของบทความเหล่านี้ แสดงให้เห็นแนวความคิดและการหลอมการปฏิบัติในวิถีที่แตกต่างกัน คำศัพท์ที่ดูเหมือนจะมีความสับสนมากที่สุดก็คือ คำศัพท์ที่ใช้เรียกแทนคำในภาษาอังกฤษว่า 'discourse' จากบทคัดย่อ จะพบว่าคำศัพท์ภาษาไทยอยู่หลายคำด้วยกัน ได้แก่ วจนะ ปริจเฉท สัมพันธสาร และวาทกรรมซึ่งคำเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้เป็นชื่อของการประชุมด้วย

คำว่า 'discourse' ในภาษาอังกฤษนั้น มีความหมายเป็น 2 มิติด้วยกัน คือ มิติว่าด้วยเรื่องทางภาษา กับมิติว่าด้วยเรื่องสังคมและวิถีปฏิบัติ เจมส์ พอล จี (James Paul Gee) ได้แยกเรียกคำนี้เป็น 2 นัยที่แตกต่างกัน ได้แก่ discourse (with little 'd') เมื่อต้องการจะกล่าวถึงมิติด้านภาษา ซึ่งตรงกับภาษาไทยคือคำว่า วจนะ ปริจเฉท และสัมพันธสาร กับ Discourse (with big 'D') เมื่อต้องการจะเน้นมิติทางสังคมและวิถีปฏิบัติที่สัมพันธ์กับภาษาและการใช้ ซึ่งตรงกับภาษาไทยว่า วาทกรรม ในการประชุมนี้เลือกใช้คำว่า วาทกรรม ก็เพื่อต้องการขยายขอบเขตการศึกษาภาษาให้กว้างขวางขึ้น ครอบคลุมทั้งการศึกษาในแง่ของตัวภาษาเอง และในแง่ของสังคมและวัฒนธรรมที่ภาษาปรากฏให้อยู่เพื่อการสื่อสารของมนุษย์ในมุมมองต่าง ๆ

หลายบทความเป็นความพยายามที่จะตีแผ่อำนาจและอุดมการณ์ที่แอบแฝงในการใช้ภาษา หลายบทความให้ความสนใจกับปรากฏการณ์สังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น ประเด็นเกี่ยวกับเอดส์ การบริโภคนิยมผ่านสื่อโฆษณา การยืมคำและสำนวนภาษาต่างประเทศในภาษาไทย การสร้างสำนวนใหม่ ๆ ในภาษาไทย การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม รวมทั้งการศึกษาในประเด็นเรื่องอคติและความรุนแรงที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

บทความเหล่านี้แบ่งเป็น 10 หัวข้อใหญ่ ๆ ที่สัมพันธ์กับวาทกรรมศึกษา ภาษาศาสตร์สังคม และวัจนปฏิบัติศาสตร์ ดังนี้

- ❖ ภาษา วาทกรรม และทฤษฎีทางสังคม
- ❖ ภาษา กลุ่มชน และการสร้างความเข้าใจ
- ❖ ภาษา อำนาจ การเมือง
- ❖ ภาษากับอุดมการณ์ผ่านสื่อสาธารณะ
- ❖ ภาษาและวาทกรรมในไทยและเทศ
- ❖ ภาษา การแปร และการเปลี่ยนแปลงในสังคม
- ❖ พลวัตในภาษาไทยปัจจุบัน
- ❖ ไวยากรณ์ บริจเฉท และการสื่อสาร
- ❖ วัจนปฏิบัติจากสังคมไทยสู่สังคมเสมือน
- ❖ วัจนกรรมกรการขอร้อง

บทความฉบับเต็มที่น่าสนใจในที่ประชุมนี้จะได้รับการพิจารณากลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อคัดสรรนำมารวมเป็นเล่มตีพิมพ์เป็นหนังสือรวมผลงานวิจัยเพื่อเผยแพร่ต่อไป

ในการจัดประชุมครั้งนี้ คณะผู้จัดฯ ขอขอบคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและคณะอักษรศาสตร์สำหรับการสนับสนุนเรื่องสถานที่และบุคลากร ศาสตราจารย์ ดร. อีระพันธ์ เหลืองทองคำ หัวหน้าภาควิชาภาษาศาสตร์สำหรับความช่วยเหลือและข้อชี้แนะต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณคณะกรรมการวิชาการของการประชุม ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง และอาจารย์ ดร. ศิริพร ภักดีผาสุข รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร. ไสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ อาจารย์ ดร. สุธา รั้งภูพันธ์ุ และอาจารย์ ดร. ม.ล. จรัลวิไล จุญโรจน์ ที่ได้ให้เกียรติเป็นประธานของแต่ละหัวข้อ ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. รุ่งภัทร เริงพิทยา นัทธิชนัน เยาวพัฒน์และชมรมภาษาศาสตร์ ที่ร่วมแรงอย่างแข็งขัน

ท้ายที่สุดนี้ ขอขอบคุณนิสิตที่อุทิศเวลาจัดเตรียมงานครั้งนี้อย่างเต็มที่และเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วรวรรณ เพ็ชรกิจ สุธิดา สุนทรวิภาต ปันนดา เลอเลิศยุติธรรม เมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา รุ่งทิพย์ รัตนพานุสร อรุณี อรุณเรือง อมรสิริ บุญญสิทธิ บุษบง ไควนัท รัชนิท พงศ์อุดม ธันวา พิมพ์ทอง มณฑิรา ตาเมือง ธเนศ เรืองรจิตปรกรณ์และลลิตา เรืองรจิตปรกรณ์ รวมทั้งนิสิตที่มีได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้

กฤษฎาวรรณ หงศ์ลดารมภ์

จันทิมา เอี่ยมานนท์

สารบัญ

หน้า

โครงการจัดประชุมทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วามานปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1	1
กำหนดการประชุม	3
บทคัดย่อวิทยากรรับเชิญ	7
ภาษา อำนาจ การเมือง	11
ภาษา และวาทกรรมในไทยและเทศ	15
พลวัตในภาษาไทยปัจจุบัน	19
ไวยากรณ์ บริจเฉท และการสื่อสาร	24
ภาษา กลุ่มชน และการสร้างความเข้าใจ	28
วามานกรรมกรการขอร้อง	31
ภาษา วาทกรรม และทฤษฎีทางสังคม	34
ภาษา การแปร และการเปลี่ยนแปลงในสังคม	38
ภาษา อุดมการณ์ ผ่านสื่อสารสาธารณะ	42
วามานปฏิบัติจากสังคมไทยสู่สังคมเสมือน	46
รายชื่อวิทยากรรับเชิญ	50
รายชื่อผู้เสนอบทความ	51

การประชุมทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง

“ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1” (The 1st National Conference on Language, Society and Communication: Pragmatics, Sociolinguistics and Discourse Studies)

ผู้รับผิดชอบโครงการ ภาควิชาภาษาศาสตร์

ที่ปรึกษาโครงการ รองศาสตราจารย์ ดร. วีระพันธ์ เหลืองทองคำ

ที่ปรึกษาทางวิชาการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง
4. อาจารย์ ดร. ศิริพร ภักดีผาสุข

ผู้ดำเนินโครงการ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดาวรรณ หงส์ถาวรภักดิ์	ประธานโครงการ
2. นางสาวจันทิมา เอี่ยมมานนท์	รองประธานโครงการ
3. นางรุ่งทิพย์ รัตนภานุสร	ฝ่ายวิชาการ
4. นางสาวเมธาวี ยุทธพงษ์ธาดา	ฝ่ายประชาสัมพันธ์
5. นางสาววรรณรดา เพ็ชรกิจ	เหรียญชัย
6. นายวิชาดิ บุรณะประเสริฐสุข	ฝ่ายสถานที่
7. นางสาวสุธิดา สุนทรวิภาค	เลขานุการ

หลักการและเหตุผล

ในโลกแห่งการสื่อสารของสังคมปัจจุบัน ได้มีความเคลื่อนไหวและการปรับเปลี่ยนที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของสื่อที่ใช้ในการสื่อสาร หรือภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งของการสื่อสาร การศึกษาวิเคราะห์ภาษาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารของมนุษย์ที่ไม่อาจแยกออกได้จากมนุษย์ผู้ใช้ภาษา และสังคมที่แวดล้อมผู้ใช้นั้น การศึกษาวิจัยทางภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาและการสื่อสารในสังคม จำเป็นที่จะต้องก้าวทันโลกแห่งพลวัตนี้ การมุ่งเน้นแต่เพียงตัวภาษาเพื่อทำความเข้าใจกับระบบและโครงสร้างของภาษาจึงไม่เพียงพอที่จะใช้ตอบคำถามทางสังคม และรองรับกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ ความจริงในแง่ที่ว่าภาษา ผู้ใช้ภาษาและสังคม ต่างเกี่ยวพันยึดโยงกันไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจกับปฏิสัมพันธ์เหล่านี้ การศึกษาวิจัยในภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) และวาทกรรมศึกษา (Discourse Studies) ที่มุ่งเน้นการศึกษาภาษากับการใช้ ภาษากับตัวแปรทางสังคม และภาษาที่สัมพันธ์กับบริบททางการสื่อสารของผู้ใช้ภาษา ถือเป็นแนวทางที่จะทำให้เข้าใจทั้งตัวภาษา ผู้ใช้ภาษา และสังคมวัฒนธรรมที่แวดล้อมผู้ใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี

ภาควิชาภาษาศาสตร์ซึ่งเป็นภาควิชาที่ได้ดำเนินการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามาเป็นเวลานาน และได้ปรับหลักสูตรใหม่ที่เน้นให้มีการศึกษาวิจัยทางด้านภาษา กับสังคมและการสื่อสารมากขึ้น ได้ตระหนักดีว่า การศึกษาภาษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ภาษาศาสตร์

สังคม (Sociolinguistics) และวาทกรรมศึกษา (Discourse Studies) จะช่วยให้เกิดความเข้าใจภาษา มนุษย์ และรู้เท่าทันสังคมมากขึ้น อีกทั้ง ความเติบโตและการพัฒนาด้านการศึกษาวิจัยของสาขาดังกล่าวก็เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวดเร็ว ในขณะที่เวทีในการนำเสนอความก้าวหน้าของงานในสาขาดังกล่าวในประเทศไทยกลับมีไม่มากนัก ดังนั้น การสัมมนาทางวิชาการในครั้งนี้ จึงถือว่เป็นการบุกเบิกทางวิชาการครั้งสำคัญในประเทศไทยทางด้านวินปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมและวาทกรรมศึกษา รวมทั้งสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน และเพื่อเสริมสร้างให้การศึกษาภาษา สังคม และการสื่อสารให้มีความแข็งแกร่งมากขึ้น อันจะเป็นการขยายบทบาทของนักภาษาศาสตร์ ซึ่งจะไม่เพียงแต่เป็นผู้ติดตามให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเท่านั้น หากแต่สามารถเป็นผู้นำแห่งการปฏิบัติให้แก่สังคมได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจเข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงานการศึกษาวิจัยในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษา สังคม และการสื่อสาร
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์และความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันของผู้ที่สนใจศึกษาวิจัยทางด้านวินปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษาในประเทศไทย
3. เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่ความรู้และพัฒนาการศึกษาวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่สัมพันธ์กับสังคมของประเทศไทย
4. เพื่อจัดทำและจัดพิมพ์หนังสือรวมบทความ (proceedings) ที่ได้จากการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม ประมาณ 150 คน ประกอบด้วย

1. วิทยากรพิเศษจากสถาบันอุดมศึกษาของไทย จำนวน 4 ท่าน
2. คณาจารย์และนิสิตบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 50 คน
3. คณาจารย์ นิสิต และนักวิชาการในสาขาวิชาภาษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย 100 คน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ประชาสัมพันธ์และประกาศรับบทความจากผู้ที่จะนำเสนอบทความในที่ประชุม
2. พิจารณาคัดเลือกบทความที่จะนำเสนอในที่ประชุมและประกาศตอบรับบทความ
3. จัดเตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสัมมนาและจัดเตรียมสถานที่
4. ดำเนินการประชุมทางวิชาการ
5. สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน
6. เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมแล้วจะมีการพิจารณาคัดเลือกบทความที่จะตีพิมพ์ในหนังสือรวมบทความ (proceedings) และติดต่อสำนักพิมพ์
7. ดำเนินงานเกี่ยวกับการตีพิมพ์หนังสือรวมบทความ

ระยะเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 29-30 กรกฎาคม 2547

สถานที่ประชุม ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบการประชุม

1. บรรยายนำโดยวิทยากรรับเชิญในช่วงต้นของการประชุมทั้งภาคเช้าและภาคบ่าย
2. นำเสนอบทความจากอาจารย์ นิสิตและผู้สนใจ
3. ชักถามและเสนอความเห็นจากคณาจารย์และผู้เข้าร่วมประชุม
4. จัดพิมพ์หนังสือรวมบทความ (proceedings) เผยแพร่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นิสิตและคณาจารย์ในภาควิชาภาษาศาสตร์และในสาขาวิชาภาษาได้รับความรู้มากขึ้นเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางด้านวาทศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษา
2. นิสิตและคณาจารย์ในภาควิชาภาษาศาสตร์และสาขาวิชาภาษาสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยของตนซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพงานวิจัย
3. กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการศึกษาวิจัยทางภาษาศาสตร์ที่สัมพันธ์กับสังคมในประเทศไทยมากขึ้น
4. สร้างกลุ่มเครือข่ายผู้สนใจศึกษาวิจัยทางวาทศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคม และวาทกรรมศึกษาโดยมีภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์เป็นแกนกลาง

รายชื่อวิทยากร

1. ศาสตราจารย์ ดร. สมทรง บุญพัฒน์	มหาวิทยาลัยมหิดล
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวดี ศรีลัมภ์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข้อกำหนดในการเสนอบทความ

1. ผู้ที่จะเสนอบทความ จะต้องจัดทำบทความภาษาไทย ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด (เวอร์ชันอย่างต่ำ windows 98) พิมพ์ด้วยอักษร Cordia New ขนาด 16 กั้นหน้า 1.5 นิ้ว กั้นหลัง 1 นิ้ว เว้นขอบหัวกระดาษ 1.5 นิ้ว และเว้นขอบท้ายกระดาษ 1 นิ้ว พิมพ์เป็นเอกสารจำนวน 1 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลขนาด 3.5 นิ้ว จำนวน 1 แผ่น จัดส่งภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2547 ตามที่อยู่ปรากฏในแบบลงทะเบียน

สำหรับบทความเรื่องเดิมที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกจัดพิมพ์ในหนังสือรวมบทความนั้น สามารถจัดส่งภายหลังได้ เนื่องจากจะต้องผ่านการวิจารณ์และคำแนะนำจากที่ประชุม รวมทั้งการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิก่อน แต่หากผู้เสนอคนใดมีความประสงค์จะส่งบทความเรื่องเดิมเพื่อเป็นเอกสารประกอบการประชุมจะต้องจัดพิมพ์ตามรูปแบบเช่นเดียวกับบทความ และจัดส่งให้ผู้จัดประชุมภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2547 ตามที่อยู่ปรากฏในแบบลงทะเบียน

2. การนำเสนอบทความ กำหนดเวลาให้เรื่องละ 20 นาที ชักถาม 10 นาที รวม 30 นาที บทความที่เสนอในที่ประชุมอาจเป็นการเสนอโดยสรุปในภาพรวมของงาน เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าและความเคลื่อนไหวของการวิจัย เนื่องจากรายละเอียดของงานวิจัยจะปรากฏในบทความเรื่องเดิมในภายหลัง

3. อุปกรณ์ในการนำเสนอที่จัดเตรียมไว้ในที่ประชุม ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายทึบแสง คอมพิวเตอร์และจอภาพ LCD ผู้เสนอผลงานที่ใช้สไลด์ หรือแผ่นใสประกอบการบรรยายและต้องการแจกเอกสาร

ประกอบการนำเสนอ ควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ก่อนนำเสนอบทความอย่างน้อย 1 ชั่วโมง หากผู้ใดที่ต้องการนำเสนอผลงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในเวอร์ชันที่สูงกว่า windows 98 จะต้องนำคอมพิวเตอร์มาด้วย

ปฏิทินดำเนินการ

มีนาคม – ต้นเดือนเมษายน 2547

- ติดต่อประสานงานเชิญวิทยากร และผู้สนใจเสนอบทความ
- ประชาสัมพันธ์และประกาศรับบทความจากผู้สนใจจะนำเสนอในที่ประชุม

30 มิถุนายน 2547

- กำหนดส่งแบบลงทะเบียนและบทคัดย่อสำหรับผู้ที่จะนำเสนอบทความ

5 – 9 กรกฎาคม 2547

- พิจารณาคัดเลือกบทความที่จะนำเสนอในที่ประชุม
- แจ้งรายชื่อผู้ที่จะนำเสนอบทความ และแจ้งกำหนดการประชุมให้แก่ผู้ที่เสนอบทความทราบ และประกาศเชิญชวนผู้เข้าประชุมอีกครั้งหนึ่ง

29 – 30 กรกฎาคม 2547

- ดำเนินการประชุมทางวิชาการ

9 – 13 สิงหาคม 2547

- สรุปและประเมินผลการดำเนินงาน

สิงหาคม – กันยายน

- พิจารณาคัดเลือกบทความที่จะตีพิมพ์ในหนังสือรวมบทความ (proceedings)

ตุลาคม – ธันวาคม

- ติดต่อสำนักพิมพ์และดำเนินงานเกี่ยวกับการตีพิมพ์หนังสือรวมบทความ

กำหนดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ

ภาษา สังคม และการสื่อสาร: วัจนปฏิบัติศาสตร์ ภาษาศาสตร์สังคมและวาทกรรมศึกษา ครั้งที่ 1

วันที่ 29-30 กรกฎาคม 2547

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดีที่ 29 กรกฎาคม 2547

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

8.00 น. - 9.00 น. ลงทะเบียน

8.45 น. - 9.15 น. พิธีเปิดโดยคณบดีคณะอักษรศาสตร์และหัวหน้าภาควิชาภาษาศาสตร์
กล่าวรายงานการจัดการประชุมโดยประธานโครงการการประชุมฯ

9.15 น. - 10.00 น. บรรยายพิเศษ เรื่อง “อุดมการณ์ทางภาษากับประสบการณ์ด้านภาษาและ
มานุษยวิทยาในการวิจัยภาคสนาม” โดยศาสตราจารย์ ดร. ไมเคิล เอิร์ชเฟลด์
มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยรักษ์ หงส์คารมภ์ กล่าวแนะนำวิทยากร

10.00 น. - 10.15 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.15 น. - 11.45 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการภาคเช้า

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

- ภาษา อำนาจ การเมือง

ประธาน: รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา

10.15 น. - 10.45 น. วิโรจน์ อรุณมานะกุล ภาษา อำนาจ และการเมือง

10.45 น. - 11.15 น. กฤษดาวรรณ หงส์คารมภ์และไชยรักษ์ หงส์คารมภ์
วาทกรรมเกี่ยวกับภาคใต้และความรุนแรงในสังคมไทย

11.15 น. - 11.45 น. ศิริพร ภักดีผาสุข สมณานามนักการเมือง: การละเล่นทางภาษาและการวิจารณ์รัฐบาลจาก
มุมมองสื่อมวลชน

ห้อง 203 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

- ภาษาและวาทกรรมในไทยและเทศ

ประธาน: อาจารย์ ดร. สุดา รังกุพันธุ์

10.15 น. - 10.45 น. ชาวลิน เสวคนันท์ การศึกษาเปรียบเทียบความหมายของคำว่า “ใจ” ในภาษาไทยและ
ภาษาญี่ปุ่น

10.45 น. - 11.15 น. อรรถศักดิ์ ชากร คำขึ้นต้นจดหมายธุรกิจและวาทกรรมเชิงโน้มน้าวใจ: อุดมการณ์เชิงต่าง
ระหว่างไทย - เทศ

11.15 น. - 11.45 น. รุ่งภัทร เริงพิทยา คำเรียกขานในวาทกรรมการเมืองอเมริกัน

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

11.45 น.-12.30 น. บรรยายพิเศษเรื่อง “หน้าที่ของอนุพากย์วิเศษณ์บ่งบอกเวลาในสารคดีท่องเที่ยว”
โดยศาสตราจารย์ ดร. สมทรง บุญพันธ์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ กล่าวแนะนำวิทยากร

12.30 น.-13.30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.30 น.-16.15 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการภาคบ่าย

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

• พลวัตในภาษาไทยปัจจุบัน (1)

ประธาน: ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ

13.30 น.-14.00 น. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ความเข้มข้นของการใช้คำภาษาอังกฤษในภาษาไทยปัจจุบัน

14.00 น.-14.30 น. จิราภรณ์ ภัทราภาณุภัทร พลวัตของสำนวนไทย

14.30 น.-15.00 น. ศุภกาญจน์ ผาทอง กลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นแนวทดลอง: กรณีศึกษาเรื่องสั้นเรื่อง “ซู”
ของวินทร์ เลียววาริณ

ห้อง 203 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

• ไวยากรณ์ ปริเฉท และการสื่อสาร

ประธาน: รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา

13.30 น.-14.00 น. นัทธชนัน เขียวพัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพข้อมูลกับโครงสร้างของข้อมูลประโยค
ในบทสนทนาไทย

14.00 น.-14.30 น. อัญชลี สิงห์น้อย วังนปฏิบัติศาสตร์และค่านามประสมไทย

14.30 น.-15.00 น. ศิเรกชัย มหัทธนะสิน วิถีสำเนียง: ลักษณะโครงสร้างและหน้าที่เพื่อสื่อเจตนาของผู้รับสาร

15.00 น.-15.15 น. พักรับประทานอาหารว่าง

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

• ภาษา กลุ่มชน และการสร้างความเข้าใจ

ประธาน: ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ

15.15 น.-15.45 น. พินรัตน์ อัครวัฒนากุล “ลาว” และ “ไท”: ความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน

15.45 น.-16.15 น. ชนกวพร พัวพัฒน์กุล ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับอุดมการณ์ในข่าวหนังสือพิมพ์รายวันไทย
กรณีเหตุจลาจลเผาสถานทูตไทยในกัมพูชา พ.ศ. 2546

• พลวัตในภาษาไทยปัจจุบัน (2)

ประธาน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดาภรณ์ หงส์คารมภ์

16.15 น.-16.45 น. อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล สำนวนจีนในภาษาไทยปัจจุบัน: เงามิติศัพทภาพปัจจุบัน

วันศุกร์ที่ 30 กรกฎาคม 2547

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

8.00 น. - 9.00 น. ลงทะเบียน

9.00 น. - 9.45 น. การบรรยายโดยวิทยากรรับเชิญ

บรรยายพิเศษ เรื่อง “วิชั่นปฏิบัติการศาสตร์ตอบโจทย์จากสังคมอย่างไร: กรณีการอภิปรายไม่ไว้วางใจในรัฐสภาไทย” โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา กล่าวแนะนำวิทยากร

9.45 น. -10.00 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.00 น. -11.30 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการภาคเช้า

- ภาษา วาทกรรม และทฤษฎีทางสังคม

ประธาน: รองศาสตราจารย์ ดร. โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์

10.00 น. -10.30 น. สาวิตรี คทวนิช ทฤษฎีวิวจนวิเคราะห์เพื่อการวิจัยทางสังคม

10.30 น. -11.00 น. จันทิมา เอี่ยมมานนท์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษา วาทกรรม และอัตลักษณ์ของผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วย
เอคส์: การศึกษาเชิงปฏิสัมพันธ์วิเคราะห์ (Nexus Analysis)

11.00 น. -11.30 น. ปิเตอร์ เวล การสลับภาษา วาทกรรม และอัตลักษณ์ในฐานะเครื่องมือโน้มน้าวเชิงวาทศิลป์: การสร้างการกระทำทางการเมืองท้องถิ่นในภาคตะวันออก เชียงเหนือของไทย

ห้อง 203 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

- ภาษา การแปรและการเปลี่ยนแปลงในสังคม

ประธาน: ศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

10.00 น. -10.30 น. ลลิตา เรืองรจิตปกรณ์และเพ็ญอาภา อยู่ดี การแปรของเสียงที่สะกดด้วย “ส” ห้ายคำในภาษาไทยตามอายุและวัยลีลาของผู้พูดในชุมชนหลังวัดปทุมวนาราม

10.30 น. -11.00 น. ม.ล. จรัลวิไล จรูญโรจน์ อันนันทากาเลเหมือนเทพน้ำ การตีความจึงลื่นไหล: ใจหาย-หญิง

11.00 น. -11.30 น. สมชาย ลำเนียงงาม ข้อจริงที่เปลี่ยนไป: ภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลง

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

การบรรยายโดยวิทยากรรับเชิญ

11.30 น. -12.15 น. บรรยายพิเศษเรื่อง “ลักษณะการใช้ภาษาในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต” โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชัชวดี ศรีลัมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดาวรรณ หงศ์ลดารมภ์ กล่าวแนะนำวิทยากร

12.15 น. -13.15 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

13.15 น.-14.45 น. การนำเสนอผลงานทางวิชาการภาคบ่าย

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

- ภาษากับอุดมการณ์ผ่านสื่อสาธารณะ

ประธาน: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐพร พานโพธิ์ทอง

13.15 น. -13.45 น.

สรณี วงศ์เบ็ญสัจจ์ หัตยา จันทรมังกร และศศนันท์ เป็ยงบุญทา

หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล: การวิเคราะห์เชิงวรรณกรรมและวาทกรรม

13.45 น. -14.15 น.

เทพี จรัสรุ่งเกียรติ ฉลาด สวย รวย เก่ง: การสร้างคุณค่าเชิงสัญลักษณ์ผ่านเรื่องเล่าในโฆษณาของนิตยสารผู้หญิงไทย

14.15 น. -14.45 น.

รัชนิษฐ์ พงศ์อุดม ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับค่านิยมเกี่ยวกับความงาม: การศึกษาวาทกรรมโฆษณาเครื่องสำอางในภาษาไทย

ห้อง 203 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

- วัจนปฏิบัติจากสังคมไทยสู่สังคมเสมือน

ประธาน: อาจารย์ ดร. มล. จริญญาวิไล จรุงโรจน์

13.15 น. -13.45 น.

ภาสพงศ์ ศิวพอใช้ การตอบรับคำขอโทษของผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกัน

13.45 น. -14.15 น.

ปราณี โหมคหิรัญ การแก้ความเข้าใจผิดในผู้พูดคนไทยและคนอเมริกัน: การศึกษาวัจนปฏิบัติศาสตร์ข้ามวัฒนธรรม และวัจนปฏิบัติศาสตร์ภาษาในระหว่าง

~~14.15 น. -14.45 น.~~

~~ศิริพร ปัญญาเมธีกุล รูปแบบการตกทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต~~

14.45 น.-15.00 น.

พักรับประทานอาหารว่าง

ห้อง 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

การบรรยายโดยวิทยากรรับเชิญ

15.00 น. -15.45 น.

บรรยายพิเศษเรื่อง “จับตามองการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา: แนวคิดและวิธีการทางภาษาศาสตร์สังคม” โดยศาสตราจารย์ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา กล่าวแนะนำวิทยากร

15.45 น. -16.15 น.

การอภิปรายทั่วไปเกี่ยวกับบทความที่นำเสนอในที่ประชุม การจัดประชุมครั้งที่ 2 และการตีพิมพ์หนังสือรวมบทความจากการประชุม

ผู้นำการอภิปราย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษดาวรรณ หงส์คารมภ์ และจันทิมา เอี่ยมานนท์

วิจัยปฏิบัติจากสังคมไทยสู่สังคมเสมือน

รูปแบบการทักทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ต

ศิริพร ปัญญาเมธิกุล

ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ในสังคมทุกสังคม เมื่อบุคคล 2 บุคคลพบปะกันก็จะมีการทักทาย ถามไถ่ทุกข์สุขกัน การทักทายจึงเป็นส่วนหนึ่งในกิจวัตรประจำวันของทุกคน ดังคำกล่าวของ Firth ซึ่งกล่าวว่า การทักทายเป็นการใช้ภาษาที่คนใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เราทักทาย การทักทายเป็นเพียงระบบสัญญาณในการพูดตามแบบแผนทางสังคม การทักทายจึงมิได้สื่อความหมายใด (Firth อ้างใน Lever, 1981) การทักทายส่วนใหญ่ที่พบในการสนทนาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น การกล่าวด้วยคำว่า "สวัสดี" "เป็นไงบ้าง" "ไปไหนมา" "กินข้าวหรือยัง" หรือการทักทายด้วยท่าทาง เช่น การยิ้ม การไหว้ การก้มศีรษะ

ในปัจจุบันมีการสื่อสารใหม่เกิดขึ้นมากมาย การสื่อสารที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน คือ การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนทนาในห้องสนทนา กล่าวคือ ผู้สื่อสารสามารถติดต่อกับบุคคลที่อยู่ห่างไกลกันได้ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจเป็นบุคคลที่เราไม่เคยรู้จักกันมาก่อน และไม่เคยพบเห็นกันมาก่อนก็ได้ แต่การสนทนาที่เกิดขึ้นกลับเป็นการสนทนาที่ผู้สนทนาสนทนากันเหมือนกับทุกคนเคยรู้จักกันมาก่อน ผู้สนทนาส่วนใหญ่จะสนทนากันอย่างคุ้นเคย สาเหตุอาจเนื่องมาจากจุดมุ่งหมายของการสนทนาในห้องสนทนา เพื่อสร้างความเป็นกันเอง ความสนุกสนาน สร้างมิตรภาพ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การทักทายที่พบจึงมีรูปแบบที่หลากหลายและแตกต่างจากการสนทนาในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการสนทนาในห้องสนทนาผู้สนทนาจะไม่สามารถเห็นหน้าและท่าทางของซึ่งกันและกัน การทักทายจึงเป็นสิ่งที่ผู้ร่วมสนทนาอีกฝ่ายจะเห็นในการทำความรู้จักกัน ผู้สนทนาส่วนใหญ่จึงพยายามกล่าวทักทายในรูปแบบก่อให้เกิดความน่าสนใจ และดึงดูดให้มีผู้สนทนาด้วย

ด้วยเหตุดังกล่าวงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษารูปแบบการทักทายในห้องสนทนาทางอินเทอร์เน็ตของทั้งผู้สนทนาชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยทำการเก็บข้อมูลจากห้องสนทนาในโปรแกรมการสนทนาไออาร์ซี (IRC) เว็บไซต์หรรษา (www.hunsa.com) และโปรแกรมการสนทนาไอซีคิว (ICQ) จากการศึกษาพบว่าผู้สนทนาชาวไทยและผู้สนทนาชาวต่างชาติยังคงมีรูปแบบการทักทายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สวัสดี เว็ดดี hi/hello นอกจากนี้ ผู้สนทนาทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติยังมีรูปแบบการทักทายที่เป็นการก่อกวน การนำเสนอตัวเอง การถาม การแนะนำตนเอง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวมีความแตกต่างจากการทักทายในชีวิตประจำวันอย่างสิ้นเชิง การทักทายในห้องสนทนาผู้สนทนาจึงพยายามสร้างความประทับใจครั้งแรกในการสนทนา สร้างความดึงดูดและเป็นที่น่าสนใจให้แก่ผู้ร่วมสนทนาในห้องสนทนา

นอกจากนั้น การเลือกใช้คำทักทายยังปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้สนทนาได้รับการสนทนาได้ตอบ